

DARBININKAS

Vol. LXIX, Nr. 39
Spalio - October 5, 1984

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

30 centu

Savaitės įvykiai

Britanija ir Kinija galutinai susitarė dėl Britanijos Hong Kongo kolonijos perleidimo Kinijai 1997. Kinija pažadėjo atgavus koloniją dar per 50 metų palikti ten įsivyravusią kapitalistinę sistemą ir sudaryti jai specialią administraciją sritį.

Nikaragvos vyriausybė pareiškė iki metų pabaigos gausiant sovietų MIG sprausminių karo lėktuvų savo teritorinių vandenių ir erdvės pažeidimams sumažinti.

Amerikos protestantų 16 bažnyčių koalicija išklė JAV federaciniam teisme bylą, kad pasikeitimas tarp JAV ir Vatikano diplomatiniais atstovais būtų panaikintas, nes tai prieštarauja konstituciniam nuostatam, atskiriančiam religiją nuo valstybės.

Tarptautinio Hagos tribunolo prezidentas Gunnar Lagergren neribotam laikui suspendavo JAV iškelto Iranui bylos dėl nuostolių atlyginimo svarstymą, nes dėl Irano teisėjai veiksmu įžeidė Švedijos teisėją. JAV reikalauja šiuos teisėjus visai pašalinti.

JAV karo laivyno turimų raketų kovai ore 21 proc. yra nepanaudojamos dėl įvairių trūkumų.

"Islamo šventojo karo" teroristai savo grąšinimą imtis prieš JAV teroristinių veiksmų už tai, kad JAV vetavo J.T. Saugumo tarybos priimtą rezoliuciją, reikalaujančią, kad Izraelis panaikintų Libano gyventojam taikomus varžymus susisiekti su Izraelio okupuoto pietinio Libano gyventojais, įvykdė rugsėjo 20, išsprogdindami JAV ambasados Beirutę pastatą. Buvo užmušta 12, jų tarpe du JAV karininkai, ir sužeista apie 70 žmonių.

Sov. S-ga nelaukiant paskelbė sutinkanti įsileisti tarptautinius inspektorius jos civiliniam branduoliniam reaktoriui tikrinti.

Britanijos Liberalų partijos konferencija nutarė reikalauti, kad Amerikos skrajajončios raketos būtų iš Britanijos pašalintos.

Brazilijos prezidento Alfonsin sudaryta komisija paskelbė karinės vyriausybės valdymo metu 8961 dingusio žmogaus vardinių sąrašą.

Pamokslininkas Billy Graham, užbaigęs Sov. S-goj seriją pamokslų, pareiškė, kad vienintelis suvaržymas buvęs reikalavimas sakyti pamokslus tik maldos namuose. Privačiai jis kėlęs religijos laisvės ir disidentų reikalus, bet atsisakė daugiau tuo reikalui ką nors pasakyti. Jo pamokslus visur sekė sustiprinti policijos būriai.

Buvęs Britanijos protektoratas šiaurinėje Borneo salos krašte pasidarė nepriklausoma valstybe, pasivadino Brunei Darussalam vardu ir buvo priimtas 1959-ju J.T. nariu.

Nikaragvos vyriausybė paskelbė sutinkanti priimti Contadora valstybių grupės Centrinės Amerikos taikos planą, pagal kurį turės būti pasižadama amnestuoti politinius kalinius, įvykdyti rinkimus ir nutraukti paramą kitų valstybių partizanams. Be to, uždrausti svetimų valstybių karinių bazių stovyklų ir sumažinti, o vėliau ir visai panaikinti svetimų valstybių karinius patarėjus.

Prezidentas Reagan, trumpam susitikęs su Sov. S-gos užs. reik. ministru Gromyko, pareiškė, kad JAV siekia tik realistinių, konstruktyvių ir ilgalaikių santykių su Sov. S-ga.

ATEISTAM UŽKLIŪVA ŠV. KAZIMIERAS Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos nr. 62

Alytaus rajone. 1984 vasario 23 Alytaus rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Makštutis buvo suaukęs rajono kunigus ir nurodė, kaip bažnyčiose turi praeiti šv. Kazimiero jubiliejus. Pavaduotojas perspėjo, kad iškilmų dieną nebūtų jokių demonstracijų ar eitynių, taigi net procesijos, ragino griežtai laikytis visų vykdomojo bendrai visoms parapijoms duotų patarimų, nesiimti savo iniciatyvos, priminė jog valdžia gerai žino, kad iškilmų dieną kunigai bažnyčiose turės skaityti vyskupų laišką tikintiesiems.

Garliava, Kauno rajonas. 1984 vasario 16 pas Mastaičių kaimo gyventoją Šidiškį atvyko keli pareigūnai. Susatę atitinkamą aktą, jie išsivežė šv. Kazimiero statulą, kurią buvo ruošiamasi pastatyti bažnyčios šventoriuje.

Prienai. 1984 kovo 1 į Prienų rajono vykdomąjį komitetą buvo sukviešti rajono bažnytinio komiteto pirmininkai, apylinkės pirmininkai ir jų įgaliotiniai. Rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Morkvėnas nurodinėjo, kaip reikia suvesti šv. Kazimiero jubiliejų, draudė į bažnyčias įsileisti svetus kunigus, organizuoti procesijas, eitynes.

Prienų parapijos tikintieji šv. Kazimiero 500 metų jubiliejui atminti šventoriuje ruošėsi pastatyti ažuolinę šv. Kazimiero statulą. Rajono valdžia, motyvuodama, kad statula atseit, nemeniška, statyti jos šventoriuje neleido.

Igliauka, Kapsuko raj. 1984 vasario 23 d. į Igliauką atvykęs

RRT įgaliotinio pavaduotojas Juozėnas nurodinėjo klebonui kun. Vytautui Urbonui, kaip reikia suvesti šv. Kazimiero jubiliejų. Reikalavo, kad iškilmėse nebūtų jokių "ekscesų, plakatų", nes visa tai, jo žodžiais tariant, tik kun. Alfonso Svarinsko palikimas.

Raseiniai. 1984 kovo 4 d. Raseinių rajono vaikai ir jaunimas, kad negalėtų dalyvauti šv. Kazimiero minėjime, buvo įpareigoti stovėti rinkimuose garbės sargyboje prie urnų.

Varėna. 1984 kovo 4 d. 12 val. Varėnos keturių mokyklų mokiniams buvo organizuojama privaloma išvyka į mišką. Tą dieną į bažnyčią atėjo tik patys drasiausi.

Žilina, Varėnos raj. Kovo 4 sumos metu Žilinuose buvo surengta sporto šventė, kurioje

privalejo dalyvauti visi mokiniai.

Linkmenys, Ignalinos raj. Buvo išpėti tėvai, kad kovo 4 savo vaikų neleisų prie altoriaus, nes bus sekami. Tėvai, pabūgę gąsdinimų, vaikų į bažnyčią nesivedė.

Tikinčiųjų ryžtas

Šventasis Lietuvos Globėjau, mes, katalikiškos savo Tėvynės vaikai, matydami bedievių siautėjimą tavo jubiliejaus dienomis, suprastame, kad tavo pramintas kelias į šventumą, tavo dvasinis testamentas — būti ištikimiems šventajam Katalikų Tikėjimui — ypatingai aktualūs sunkiuose XX amžiaus išbandymuose, todėl su visu nuoširdumu ryžtamės būti labiau ištikimais Katalikų Bažnyčiai, Romos Popiežiui ir savo protėvių tradicijoms.

KATALIKIŠKA LIETUVA DĖKOJA ŠV. TĖVUI

POPIEŽIUI JONUI-PAULIUI II

Jūsų Šventenybe, katalikiška Lietuva visa širdimi dikoja Jums už dėmesį ir meilę, kurią Jūs parodėte Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero jubiliejui pagerbti.

Iškilmingos pamaldos Šv. Petro bazilikoje. Jūsų aukota šv. Mišių auka už Lietuvą ir jos Bažnyčią, šilti tėviški žodžiai tikinčiai Lietuvai, Jūsų telegrama Lietuvos vyskupams ir jubiliejaus atidarymo iškilmų dalyviams Vilniuje, suteikti atlaidai šventojo mūsų tautos Globėjo karsto lankytojams drąsina mus su didesne meile ir pasiaukojimu

būti ištikimiems Kristui ir Jo Bažnyčiai.

Jums, Šventasis Tėve, dėkodami už tėvišką meilę ir dėmesį, rodomą mažai mūsų Tėvynei, meldžiame Dievo palaimos ir laisvųjų malonių.

Katalikiška Lietuva, sunkios bedievybės priespaudos sąlygomis žengdama į septintąjį krikščionybės šimtmetį, ryžtasi branginti šv. Kazimiero dvasinį testamentą, kovoti ir aukotis, kad Kristaus šviesa ir šiais laikais šviestų tiek Tėvynėje, tiek ir visame pasaulyje.

Įvairūs lietuviški veiksniai vysk. P. Baltakio konsekracijos vaišėse. Iš k. Grožvydas Lazauskas — Alto valdybos sekretorius, Vytautas Kamantas — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas, Jonas Urbonas — JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas, už jo gilumoje matosi Juozas Kapočius — Lietuvių Enciklopedijos leidėjas, dr. Kazys Bobelis — Vliko pirmininkas, Ingrida Bublienė — JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, dr. Antanas Butkus — JAV LB Krašto valdybos pirmininkas. Nuotr. L. Tamošaitis

DEMOKRATŲ PARTIJA RENGIASI SUSIGRAŽINTI "ETNINIUS" BALSUOTOJUS

JAV-ių Demokratų Partija su skato vėl patraukti savo pusėn vadintuosius "etninius" balsuotojus, ypač Vidurio-Rytų Europos kilmės amerikiečius, įskaitant ir lietuvius. Naujieji imigrantai ar "etniniai" amerikiečiai beveik išties šimtmetį buvo vienas iš Demokratų Partijos kerntinių akmenų ir paprastai balsuodavo už demokratų. Tačiau 1980 rinkimuose daugelis jų perėjo į respublikonų pusę. Kai kurie "etniniai" amerikiečiai jautėsi, kad Demokratų Partija juos "apleido", sutelkusi dėmesį

į rasines mažumas, moteris ir jaunimą. Kiti mano, kad respublikonai kiekiausiai pasipriešins Maskvos užmačioms ir tvirtiau gins Rytų Europos laisvės reikalą.

Toms "paklydusioms avėlėms" susigrąžinti neseniai buvo sudaryta "Demokratų Etninė Taryba", kuri gyvai reikės liėpos mėnesį San Francisco mieste įvykusiame Demokratų Partijos suvažiavime. Tarybos liėvūvių skyriui vadovauja SLA pirmininkas Povilas Dargis. "Laisvosios Europos" radijo korespondento

liėpos 17 pranešimu, Tarybos pirmininkai, senatorius Dennis DeConcini ir lenkų kilmės kongresmanė Mary Kaptur, San Francisco suvažiavimo metu pabrėžė, kad, jei Demokratų Partija nori laimėti šių metų rinkimus, ji turi atgauti prarastus "etnikus". DeConcini apskaičiavimu, "etniniai" amerikiečiai sudaro 20 - 25 milijonų balsuotojų "armiją". Pasak jo, pusė jų 1980 visai nebalavo, o 60 procentų balsavusių pasisakė už Reaganą.

DeConcini perspėjo Demokratus platformos redagavimo ko-

DIDŽIOJI PUOTA KENNEBUNKPORTE

Po iškilmų Portlando katedroje visi skubėjo į pranciškonų vienuolio sodybą Kennebunkporte. Visus čia vaišėm pakvietė naujasis provincijolas Tėv. Augustinas Simanavičius, OFM. Svečiai suvažiavo autobusais, lengvom mašinom.

Didžioji palapinė

Nors sporto salė vienuolino sodyboje erdvi, bet ji negalėjo sutalpinti tiek svečių, kiek jų panorėjo atvykti į šias iškilmes. Ir apylinkėje nebuvo tokių didelų salių. Teko ieškoti kitokių sprendimų. Vienuolynas išsinuomavo didelę palapinę, išsinuomavo ir visa kita — stalus, kėdes ir net visus indus tūkstančiui žmonių.

Palapinė buvo pastatyta netoli tų durų, per kurias įeiname į vasarotojų valgomuosius ir į sporto salę. Ji tęsėsi tolyn eglaičių link. Palapinė buvo pailga, padaryta kaip senoviška kariuomenės būstinė. Buvo ir šonai uždengti, paliktos įvairios durys — išėjimai. Čia iš New Yorko atvykęs Antanas Matulaitis įvedė elektrą, sutvarkė garsiakalbių sistemą. Iš New Yorko nuvyko ir vyriausia puotos šeimininkė Loreta Vainienė. Ji, talkinama kitų šeimininkių, kelias dienas prieš puotą ėmė ruošti valgius ir puošti pačią padangtę.

Viskas buvo padaryta tvarkingai ir puošniai — puikūs indai, staltiesės, servetėlės, gėlės. Prie vieno šono dešinėje pusėje buvo įrengtas garbės stalas. Čia už garbės stalo susėdo vyskupai, diplomatai, garbės svečiai — ilga ilga jų eilė.

Ilgiausių metų vyskupui

Čia svečių priėmimas ir vaišės prasidėjo 6:30 v.v. Visai programai vadovavo prof. Jokūbas Stukas, kuris laisvai vartoja liėvūvių ir anglų kalbas ir turi daugelį metų praktiką, kaip tokias iškilmes prvesti.

Maldai sukalbėti pakvietė pranciškonų provincijolą Tėv. Augustiną Simanavičių, OFM.

Dabar ta didžioji žmonių minia spontaniškai ir labai pakiliai sugiedojo naujam vyskupui Ilgiausių metų ir pakėlė vyno taures. Ir koks nuoširdus ir koks drauge triukšmingas buvo naujojo vyskupo pasveikinimas! Užė visa didžioji padangtė — palapinė.

Prasidėjo vakariėnė. Čia vakariėnė per 900 žmonių. Ir kiek reikėjo patarnautojų, kurie suspėtų visa šunešti į stalus, nuimti ir pakeisti valgius. Čia skubėdami dirbo keliolika klierikų pranciškonų, įvairaus jaunimo būrelis. Ir viskas buvo suspėta ir padaryta.

Kaip įprasta, čia buvo daug šaltų užkandžių. Kaip karštas valgis buvo patiekta susukta viščiuko krūtinė. Didžiojoje sporto salėje nuolat veikė baras su visokiais gėrimais.

Kitą dieną, rugsėjo 15, buvo šeštadienis. Čia buvo numatyta programa plaukti laivu jūros pakrantėmis, bet diena buvo apsiniaukusi ir lietinga. Atsakyta kelionės laivu. Čia pasilikę vaikščiojo po miestelį apsipirkdami, aplankė vienuolyną su gražia koplyčia, važiavo kur paivalgyti vėžių, nes čia vėžių kraštas. Visi susigundo aplankyti kokį garsų vėžių restoraną.

Didžioji dalis svečių jau tą dieną išskubėjo namo. Likusieji tą vakarą susirinko į didžiąją sporto salę. Čia buvo vėžių vakariėnė. Ir čia buvo stalai gražiai užtiesti, buvo šaltų užkandų.

Pradžioje davė karštą bulioną su pyragaičiais. Paskui didelėse plėkštėse ėmė nešti raudonus karštus vėžius. Ir koks kilo ūžesys, pamačius vėžius! Ir tuoj kilo čėžesys, nes visi ėmė lukštenoti vėžius, laužyti su peilėm jų šnyples, uodegas. Visi gavo servetėles pasirišti po kaklu. Visi gavo ir dubenėlių sviesto, stiklą vyno arba alaus.

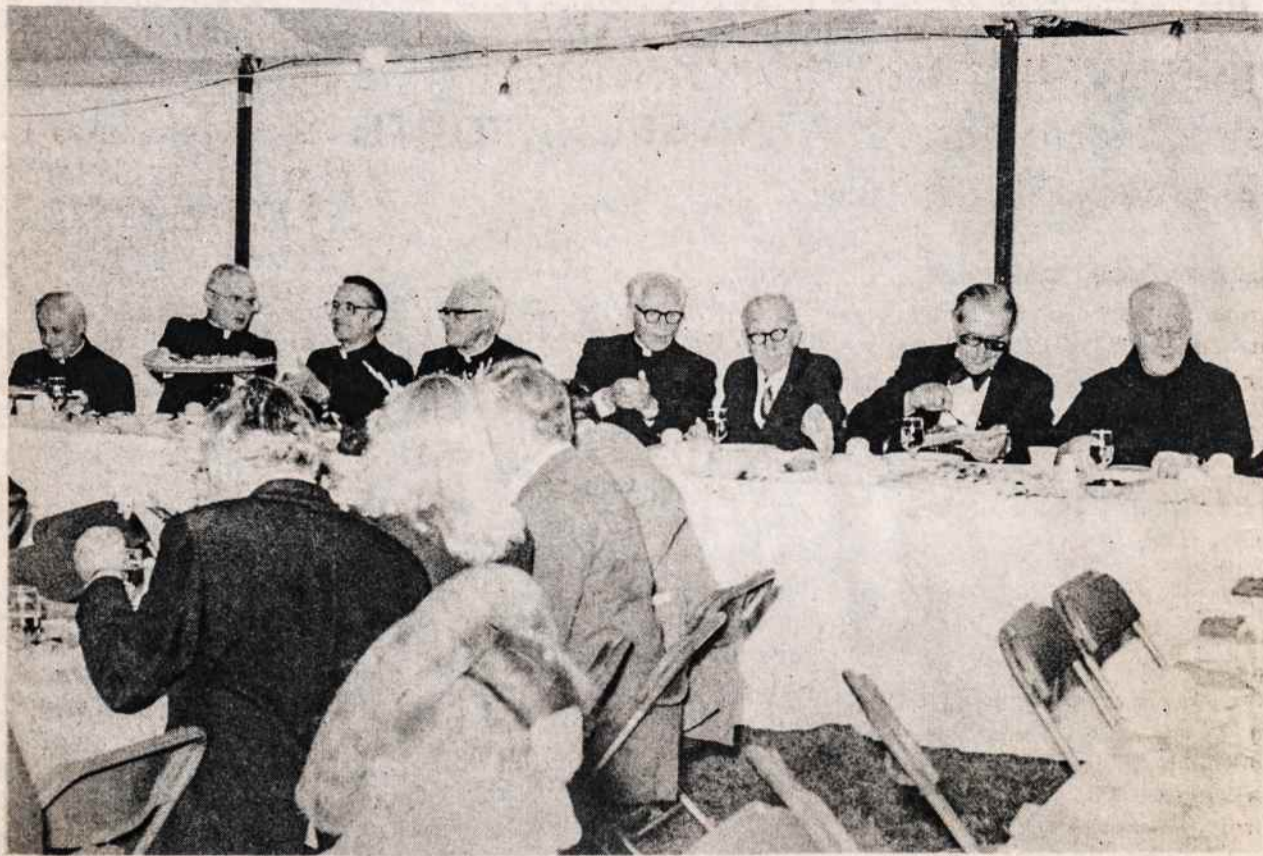
(Elta)

(nukelta į 2 psl.)

Hlp 2628

Larch.

Hlp 2628

Dalis garbės svečių vysk. P. Baltakio koncekracijos vaišėse. Iš k. sėdi vysk. V. Brizgys, arkivysk. C. Salatka, vysk. P. Baltakis, vysk. E. C. O'Leary, vysk. A. Deksnys, dr. St. Bačkis, A. Simutis ir New Yorko Holy Name pranciškonų provincijos provincijolas. Nuotr. L. Tamošaičio

Savaitės įvykiai

Izraelis pareiškė sutinkąs atitraukti savo kariuomenę iš Libano, nereikalaujamas, kad ir Sirija tuoi pačiu metu atitrauktų savo kariuomenę. Be to, jis paprašė JAV būti tarpininku tarp Izraelio ir Sirijos.

Prancūzijos aukščiausias teismas nusprendė, kad Prancūzijos kalėjimuose laikomi 4 baskų teroristai gali būti išduoti Ispanijai.

Trys JAV karo laivai, jų tarpe ir išlaipinimo laivas Shreveport, atvyko prie Libano krantų, o valst. sekretoriaus pavaduotojas Richard W. Murphy tarėsi su Libano ir Sirijos prezidentais.

Šveicarijos gyventojai antrą kartą gyventojų atsiklausimu atmetė siūlymą uždaryti iki 2000 m. visas branduoline energija varomas energijos stotis.

Prezidentas Reagan, kalbėdamas J.T. visumos sesijai skatino sudaryti geresnius darbo santykius ir tolimesnio bendradarbiavimo tarp JAV ir Sov. S-gos pagrindus tarptautinei įtampai sumažinti ir patikino, kad JAV negailės pastangų įsijungti į "naują pradžią". Konkrečiai pasiūlė įvesti reguliarius JAV ir Sov. S-gos ministerių pasitarimus ir periodinius valstybės galvų pasitarimus įvairiom iškylančiom problemom spręsti. Taip pat pasiūlė, kad JAV ir Sov. S-gos ekspertai galėtų lankyti branduolinių bandymų vietas.

R. Vokietijos prezidentas Erich Honecker pareiškė, kad bet kokia žala padaryta santykiams tarp Vakarų ir Rytų Vokietijų sukeltų visos Europos įtampą.

Indija pradės gauti iš Sov. S-gos naujų greičiau už garsą skrendančių Mig-29 kovos lėktuvų, o vėliau numato gauti leidimą juos pačiai gamintis.

Apie 3000 Nikaragvos sandinistų, apsiginklavę rečiau, lazdom ir mačetėmis jau trečią kartą išvaikė opozicijos partijų susirinkimą. Opozicijos vadas Arturo Cruz pareiškė boikotuosiąs lapkričio 4 įvyksiančius rinkimus.

DIDŽIOJI PUOTA KENNEBUNKPORTE

(atkelta iš 1 psl.)

Vieni vėžius valgė su dideliu užsidegimu ir džiaugsmu, čiušpė kiekvieną kojelę, o kiti lyg išsigando, kaip jie sutvarkys tokį didelį raudoną vėžį. Kiti valgė pirmą kartą iš smalsumo. Šiaip vėžiai turėjo didelį pasisekimą, buvo gerai ir gardžiai išvirtai ir patiekti į stalą.

Su vėžiais vakariene nesibagė. Į salę ant vežimėlio įvežė didelį tortą, kurio viršuje iš įvairių kremų buvo labai gražiai padarytas spalvotas vyskupo herbas. Čia sušoko fotografai ir ėmė fotografuoti. Tortą įvežė vyriausia šios vietos šeimininkė Bronė Chlmauskienė, kuri jau daugel metų šeiminkauja vienuolyne.

Tortą dalijo ir siuntė į stalus. Tuoj atsirado ir kava.

Tada prie kavos visi dar ilgai kalbėjosi, lankė kitus stalus. Iš viso vėžių vakarieneje svečių buvo per 250.

-0-

Išsiskirstė svečiai į vasarvietės kambarius, į apylinkės motelius. New Yorko didelė grupė buvo sustojusi prie pat greitkelio dar net už Kennebunko. Ten sugrįžę į didelį motelį dar svečiavosi vieni pas kitus ir mi-

Sov. S-gos pov. laivas su iš jo bokšto besiveržiančiais dūmais iškilo prie Japonijos krantų ir, gaisrą užgesinus, buvo vilkiko nuvilktas į Sov. S-gos uostą.

Irako kurdų pasitarimai su vyriausybe dėl didesnės kurdų autonomijos nutrūko, ir vėl prasidėjo ginkluoti susirėmimai.

Japonijos teroristai su ant sunkvežiminių pritvirtintais liepsnosvaidžiais padegė Japonijos Liberalų partijos būstinę ir padarė didelių nuostolių.

Sov. S-goji buvo įvykdyta mirties hausmė Gennadi Kalinin už sovietų admiralo ir jo žmonos nužudymą, o 1982 m. areštuotas cirko agentūros direktorius Anatoli Kolevatov buvo nuteistas 13 m. kalėti už kyšių ėmimą.

nėjo tuos įvykius, kurie anomis dienomis dėjosai Portlande ir Kennebunkporte. Visi pripažino, kad tai buvo tikrai didelė didelė šventė. Ir džiaugsmas ir pasididžiavimas palietė kiekvieną, kad štai turime naują vyskupą, taip gerai pažįstamą, kuris buvo mūsų tarpe ir statė Kultūros Židinį. Su tokiu pat užsidegimu ir meile žmonėms jis atliks ir savo naujas vyskupo pareigas. Dieve, jam padėk!

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Dail. Telesforo Valiaus (1914 - 1977) pomirtinė kūrybos paroda, skirta dailininko gimimo 70-osiom metų prisiminti, rugsėjo 7 atidaryta dailės muziejuje. Dailininko žmona Aldona Valiuvienė padovanojo didelį T. Valiaus kūrybos rinkinį, kuris papildė iki šiol turėtą negausią jo darbų kolekciją. Trijose ekspozicijos salėse — apie 80 T. Valiaus kūrinių — medžio raižinių, monotipijų, litografijų, ofortų. Didžiausia ekspozicijos dalis — emigracijoje sukurti darbai. Tai dideli spalvotų litografijų ciklai "Paskutinis rytas", "Žemaitija", ofortų serija "Čiurlionis".

— Dail. Ignas Piščikas, buvęs ilgametis Kybartų gimnazijos mokytojas, mirė liepos 5 Vilniuje, sulaukęs gilios senatvės. Vėlionis kilimu buvo aukštaitis, mokslus baigęs Kaune ir Paryžiuje. Mokinių buvo labai mylimas.

— Petras Lapė, nusipelnęs architektas, rugpjūčio 31 sulaukė 60 amžiaus metų.

— Architektas Albertas Donatas Belevičius rugsėjo 3 sulaukė penkiasdešimt amžiaus metų.

(nukelta į 4 psl.)

Sekmadienio ankstų rytą jau išskubėjo visi svečiai į savo namus. Į Torontą reikėjo keliauti net 14 valandų. Kelionė į New Yorką buvo tikrai lengva ir graži, nes ir diena buvo graži. Ir rudenėjanti gamta buvo graži. Ir mūsų prisiminimai buvo tikrai gražūs. (p.j.)

Lituanistikos Katedra The Endowed Chair of Lithuanian Studies University of Illinois at Chicago

MIELI PASAULIO LIETUVIAI!

Lituanistikos katedros idėja jau tapo realybe — Illinois universitete Chicagoje pradėjo veikti pirmoji ir vienintelė laisvajame pasaulyje LITUANISTIKOS KATEDRA. Tai didelis džiaugsmas, laimėjimas ir pasididžiavimas lietuvių išeivijai, lietuvių tautai ir Lietuvai. Dabar lietuvių turime aukšto lygio akademinio — mokslinio darbo centrą laisvajame pasaulyje. Lituanistikos katedros pirmuoju vedėju buvo paskiriamas ir jau pradėjo savo darbą profesorius dr. Bronius Vaškėlis.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondo vadovybė šią Lituanistikos katedrą įsteigė 1981 metų lapkričio mėnesio 20 dieną, kada ji pasirašė steigimo sutartį su Illinois universitetu Chicagoje. Pagal sutartį, pats universitetas skyrė 150,000 dolerių, o PLB Fondas turėjo surinkti iš lietuvių visuomenės 600,000 dolerių per penkerius metus.

Iki šiol daugiau negu 1000 lietuvių bei jų draugų Lituanistikos katedros reikalams paaukojo apie 250,000 dolerių ir Lietuvių Fondas davė 50,000 dolerių. Už tai jiems priklausio didelė padėka. Praėjusiais metais universitetui buvo sumokėta 200,000 dolerių, o šių metų spalio mėnesį reikalinga įmokėti 100,000 dolerių. Rugsėjo mėnesio pradžioje dar trūko apie 10,000 dolerių tam įmokėjimui. Iš viso dar reikia surinkti 300,000 dolerių su viršum Lituanistikos katedros steigimui.

Tad kreipiamės į laisvojo pasaulio lietuvius ir labai prašome Jūsų skubios piniginės paramos Lituanistikos katedrai. Paprašykite ir savo draugus bei pažįstamus. Visos aukos gali būti nurašomos nuo mokesčių (IRS ID No. 36-3097269). Čekius rašyti LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION vardu ir siųsti 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636, U.S.A. Taip pat laukiame testamentinių palikimų.

Jei turite kokių klausimų, prašome kreiptis į mus asmeniškai, laiškais arba telefonu 312 778-2200.

Su dėkingumu ir pagarba, PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS FONDO VADOVYBĖ:

- Pirmininkas — Vytautas Kamantas
- Direktoriai — Birutė Jasaitienė
- Stasys Jokubauskas
- Kazys Laukaitis
- Dr. Antanas Razma
- Dr. Tomas Remeikis
- Reikalų vedėja — Nijolė Balzarienė

LITUANISTIKOS KATEDRAI aukojudol.

(vardas ir pavardė)

(Nr.) (Gatvė) (Miestas)

(Valstybė) (Zip code)

Prašom iškirpti ir siųsti: LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION 5620 So. Claremont Ave. Chicago, IL 60636 USA

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

QUEENS COLLISION CENTER, INC. Expert auto body works-painting-welding, etc. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. Towing phone HI 1-6666. After 6 PM — 843 - 6677.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuvišką ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTURINE RADIO PROGRAMA "AUSRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753-7232.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmadi., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas
VISA MASTERCHARGE METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažavimas Jamaica ir Myrtle Avė. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Aida Lukoševičiūtė, iš Montrealio su sesute, tėveliais ir seneliais specialiai atvykusi į vysk. P. Baltakio koncekracijos šventę, pilsto kavą svečiam vaišių metu. Nuotr. L. Tamošaičio

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (718) 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office (718) 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS ● Pre-numerata metam \$15.00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisyso savo nuoziora ● Pavarde pasirasyti straipsniai nebunai isreiskia redakcijos nuomone ● Uz skelbimu turini ir kalba redakcija neatsako

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Balfui 40 metų!

Praeitame Darbininko numerje Balfu 100-tais skyrius jau paskelbė savo rudens vaju ir kartu pranešė, kad tas vaju yra jau 40-tasis. Balfui šiemet suėjo 40 metų.

Ši sukaktis verta didesnio dėmesio, nes daugel tuo metu įkurtų organizacijų jau yra baigę savo dienas, o Balfas laikosi. Ir dar daugiau, — nei tuometiniai Balfu steigėjai netikėjo, kad jis tiek išsilaikys. O išsilaikė, nes ir šiandien Balfas yra lietuviams reikalingas ir būtinas.

Balfas yra sutrumpintas išsireikšimas. Pilnai jis vadinamas — Bendras Amerikos Lietuvių Fondas. Kad būtų lengviau ir sklandžiau tą žodį vartoti, buvo paimtos pirmosios raidės ir pridėta galūnė — as. Angliškai jis vadinasi United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.

Trumpa Balfu istorija

Antrojo pasaulinio karo metu Balfas buvo įkurtas Amerikos Lietuvių Tarybos iniciatyva. Tai apolitinė, areliginė organizacija lietuviams šelpti. Jos tikslas: rūpintis šalpos ir švietimo reikalais, teikiant pagalbą lietuviams Lietuvoje ir kituose kraštuose. Organizacija buvo inkorporuota 1944 balandžio 1 Illinois valstybėje.

Tada jau kilo rūpestis, kas bus, jei po karo atsiras lietuvių pabėgėlių. Kaip reikės juos globoti ir šelpti. Lietuva tais 1944 metais dar buvo okupuota vokiečių. Didysis pasitraukimas iš Lietuvos ir antroji bolševikų okupacija buvo tik tų 1944 metų rudenį. Taigi, dar pabėgėlių ir tremtinių nebuvo. Kurie buvo Sibire ištremiti, tie buvo nepasiekiami.

Balfas pasidarė nariu Amerikos valdžios šalpos organizacijų, taip iš įvairių šalpos organizacijų buvo gauti dideli kiekiai maisto, drabužių, apavo, vaistų. Taip pat gauta didelė sumos pinigų. Taip susidarė

nemažos sumos organizuoti šalpą lietuviams.

Visas didysis Balfu darbas pasireiškė pokario metais, kai tūkstančiai lietuvių apsigyveno pabėgėlių stovyklose Vokietijoje. Čia Balfas siuntė ir maisto, drabužių, teikė stipendijas besimokantiems. Kai prasidėjo imigracija, Balfas vėl pagelbėjo daugeliui, padėjo atkelti į Ameriką ir įsikurti.

Kaip Balfas tvarkosi?

Visuotinis Balfu atstovų suvažiavimas išrenka Balfu direktorių tarybą. Ši sudaro Balfu valdybą ir išrenka pirmininką. Pirmininku ilgiausiai buvo kan. J. Končius, kuris parašė net savo atsiminimus iš Balfu veiklos. Kiti Balfu pirmininkai buvo: kun. Vaeiovas Martinkus ir dabar pirmininkauja Marija Rudienė.

Balfu centrinė įstaiga ilgą laiką buvo Brooklyne. Prieš kokia 12 metų perkelta į Chicagą. Šalpos darbus atlikdavo Balfu reikalų vedėjai, kurių buvo nemaža.

Balfas savo pirmaisiais metais mėgino teikti pašalpą ir Lietuvai, tačiau buvo greitai pastebėta, kad ta pašalpa Lietuvos nepasiekia. Ją sulaikė Maskvoje. Negalėjo į Lietuvą nuvykti ir to Fondo atstovai. Taip, ta šalpa buvo sustabdyta.

Šalpa reikalinga ir dabar

Atrodė, kad Balfas sustos veikęs, nes didelė emigrantų dalis suplaukė į Ameriką ar išvyko į kitus kraštus. Tačiau Vokietijoje liko dar nemaža lietuvių, kuriems reikalinga parama. Atsiranda ir kituose pasaulio kraštuose į vargą patekusių lietuvių. Ir juos reikia sušelpiti. Atsirado galimybės šelpti Punsko krašto lietuvius. Balfas visokiais būdais pasiekia ir Sibiro lietuvius ir Lietuvoje vargstančius, bet apie tą šalpą viešai nekal-

Konkursas jaunimui

Šv. Kazimiero mirties 500 metų minėjimo komiteto paprašyta, "Ateities" žurnalo redakcija 1984 "Ateities" Nr. 3 paskelbė jaunimui konkursą ir jam vykdyti taisykles. Rašiniams vertinti komisija sudaryta iš kun. Vytauto Bagdanavičiaus, dr. Romos Kuprienės ir Alinos Skrupskelienės.

Komisija vertino skyrium kiekvieną žanrą: poeziją, prozą ir straipsnius, atsižvelgdama į au-

bama. Balfu veikla reikalinga ir dabar.

Tad ir prašome ir raginame visus lietuvius prisiminti Balfu šios sukakties progą ir dosniai jį paremti. Juk daugybė lietuvių yra gavę jo paramą. Tad dabar atsiseikime tuo pačiu — paremkime Balfu.

Kiekvienas ruduo neša naują derlių. Iš to derliaus nuo senovės lietuvių paskirdavo dalį vargstantiems žmonėms.

Ir mes juk gerai įsikūrę, įsitvirtinę, prisiminkime vargstančius ir savo dalį atiduokime. Atiduokime garbingai, o ne kokiais trupiniais. Pažiūrėkime, kaip savo šalpos organizacijas remia kitos tautos. Tokie žydai sudeda milijonus, kad galėtų talkinti besikuriantiems Izraelyje ar atvykstantiems į Ameriką.

Taip pat šio sukakties progą surenkime ir Balfu šventes, pagerbkime tuos, kurie Balfui skyrė tiek daug laiko ir jau yra pasitraukę iš mūsų tarpo.

Balfu centras tegu sukeltų platesnį entuziazmą, tegu atgaitina ir sustiprina skyrių veiklą. Tegū išleidžia ir leidinį, kuriame būtų apžvelgti visi Balfu darbai.

Sėkmės gerajam Balfui!

JAUNIMO ĮNAŠAS Į PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESĄ

ŠV. KAZIMIERAŲ LIETUVIAI

PAGERBĖ IR TORONTE—3

toriaus amžių, subrendimą, pasiryžimą paieškoti įdomesnės ir naujesnės medžiagos sugebėjimą apipavidalinti ją įdomia forma ir išreikšti savo mintis aiškia, taisyklinga ir vaizdžia kalba.

1984 rugpjūčio 21 komisija balsų dauguma nutarė: Poezijos žanre I premiją — 150 dol. skirti "Pavojingai Plunksnai" už eilėraščių "1484 - 1984", II premiją — 80 dol. A. Pranskui. Prozos žanre skirti I premiją "Optikai" — 150 dol. už "Divus adolescens", ir taip pat I premiją — 150 dol. "Danguolės broliui" už "1518", II premiją — 80 dol. — "Juzei Šmožaitėi" už "Kaziukas".

Straipsnių žanre I premiją skirti "Taip pat Kazimierui" už "Šventasis Kazimieras: nesenantis pavyzdys jaunimui" — 150 dol., II premiją — 80 dol. "Žarijai" už "Šv. Kazimiero reikšmė mums šiandien", III premiją — 65 dol. "Aušrinei" už "Prieš 500 metų" ir taip pat III premiją 65 dol. "Kokosiniam riešutui" už "Šv. Kazimieras ir jo reikšmė mums šiandien", IV premiją 30 dol. "Gėlytei" už "Šv. Kazimieras".

Atidarius vokus paaiškėjo, kad "Pavojinga Plunksna" yra Milda Palubinskaitė, "A. Pranskus" — Vilius Lukas Dundzila, 21 m., "Optikas" — Vėjas Liulevičius, 17 m., "Danguolės brolis" — Gytis Liulevičius, 16

m., "Juzė Šmožaitė" — Grasilda Reinytė, 27 m., "Taip pat Kazimieras" — Paulius Bindokas, 15 m., "Žarija" — Živilė Tomkutė, 17 m. "Aušrinė" — Vija Bubbytė, 16 m., "Kokosinis riešutas" — Snieguolė Zalatorė, 21 "Gėlytė" — Vaiva Vaišnytė, 17 m.

Baigdamas savo darbą, komisija reiškia pasitenkinimą šio konkurso rezultatais ir linki visiems dalyviams sėkmės, ugdant savo talentus.

Komisijos vardu
Alina Skrupskelienė
P.S. Premijų mecenatas — kun. dr. Juozapas Pranskis.

Jaunimo vakaronė

Pasaulio lietuvių katalikų kongreso pirmos dienos (1984 rugsėjo 1, šeštadienio) vakare 8 val. Royal York viešbučio Ontario salėje vyko jaunimo vakaronė, kurios tikslas buvo sudaryti progą tiems, kurie neina į operą, šeštadienio vakarą praleisti kultūringai, pasilinksminant ir prisimenant šv. Kazimierą. Ypač stengtasi pritraukti jaunimą.

Programą paruošė pats jaunimas. Šios vakaronės rengimo komitetą sudarė Edis Putrimas, Sigita Beržėnaitė, Giedrė Čepaitytė, Rita Rudaitytė, Elenuė Astrauskaitė, Irena Vitkienė, Laima Underienė. Programos pranešėja buvo V. Kuprevičiūtė-Jay.

Lietuviškas jaunimas žygiuoja eisenoje Toronte rugsėjo 2 nuo miesto rotušės į katedrą. Iškilmės vyko Pasaulio lietuvių katalikų kongreso ir šv. Kazimiero jubiliejaus proga. Nuotr. V. Bacevičius

Skaidrių montažas truko 20 minučių. Palydint pritaikyta muzika, buvo vaizduojamas šv. Kazimiero gyvenimo ypatybės. Ištraukos iš psalmių ir L.K.B. Kronikos padėjo įsigilinti į tai, ką reiškia būti šventuoju.

Kristina ir Daiva Barškauskaitės, jaunos pianistės (11 ir 12 metų amžiaus), paskambino keletą klasikinių kūrinių.

Ramūnas Underys ir Vaidotas Vaičiūnas padainavo jų sukurtų lietuviškų dainų. Jiem elektroniniai vargonais akomponavo Paulius Vytas. Jų dainos padėjo žiūrovams labiau įvertinti lietuvišką poeziją ir dainas.

Baletu šokėja L. Janušauskaitė pasako keletą šokių, stengdamasi išreikšti šia forma šv. Kazimiero gyvenimą.

Jonas Ivanauskas iš Rochester, N.Y., paskambino elektrine gitara savo kūrinių. Jis mėgino išreikšti šv. Kazimiero ypatybę, kad jis, būdamas turtingas, dalino savo turta ir ėjo padėti vargšams ir ligoniams.

Pertraukos metu svečiai buvo vaišinami vynu ir sūriais. Vyko taip pat pogrindžio spaudos nuotraukų paroda ir renkami parašai po petičija, kuri buvo įteikta šv. Tėvui, prašant, kad užtartų kun. A. Svarinską ir kun. S. Tamkevičių.

Salės švietimo pritemus, Arvydas Žygas su žvake rankoj jausmingai perskaitė Juliaus Sasnausko laišką iš Sibiro. Čia klausytojai buvo sujungti su okupuotos Lietuvos tikinčiais.

Vakaronės organizatorius Edis Putrimas uždarymo žody pastebėjo, kad savo tikėjimą galima išreikšti įvairiais būdais. Mes naudojame mum Dievo duotus talentus, mėgindami parodyti savo pagarbą ir padėką šv. Kazimierui, lietuviško jaunimo globėjui.

Gaila, kad spauda ir rengimo komitetas neatkreipė daugiau dėmesio į šią vakaronę. Tai buvo dėmesio vertas įvykis. Dalyvavo apie 300 asmenų, daugiausia jaunimo atstovų.

J.L.

— Vysk. Pauliui A. Baltakiui, OFM, sutiktuves Toronte ruošia Prisikėlimo parapijos tarybos visuomeninė sekcija, kuriai pirmininkauja V. Bireta. Spalio 21 vyks iškilmingos mišios Prisikėlimo lietuvių parapijos bažnyčioje, o priėmimas su vakarine ir menine programa — Royal York viešbuty.

44-TŲ METŲ VASARA

Didysis egzodas

PAULIUS JURKUS

5.—

Vokiečių kariuomenės judėjimas šiek tiek pakėlė gyventojų nuotaikas. O gal nebus taip blogai, gal viskas pasikeis į gerą pusę, atsitiks kažkoks stebuklas, ir vėl sugrįš seni geri laikai.

Bet niekas nesikeitė į gerą pusę.

Pabėgėliai

Jau nuo liepos pradžios atsirado pirmieji pabėgėliai iš Vilniaus, iš rytų Aukštaitijos. Bet jų dar buvo nedaug. Daugiau jų suplaukė prie Vokietijos sienos ties Taurage.

Bet jau liepos gale buvo pilna pabėgėlių iš Kauno, Panevėžio, Šiaulių ir iš kitų miestų. Daugiausia čia atbėgo iš Aukštaitijos. Jie keliavo vežimuose, pasikinkę vieną ar porą arklių. Visi traukėsi nuo karo veiksmų ir nuo naujos sovietinės okupacijos. Visiem vaidenosi didieji trėmimai į Sibirį. Tai ir vertė gelbėti — trauktis į Vakarus.

Mano mama buvo neturtinga, turėjo tik 3 ha žemės. Mums užteko visko. Gyvenome kukliai,

paprastai, pasitenkinome tuo, ką turėjome. Pradėjo plūsti pabėgėliai Atsirado ir mano draugų iš gimnazijos, iš universiteto. Mama kantriai juos valgydino, dalijosi viskuo, ką turėjo. Pravažiudavo nemaža, užėdavo pasikelti, pailsėti, bet sustoti buvo sunkiau. Nebuvo vietos.

Taip vieną kartą į kiemą ėmė ir įvažiavo arkliais dail. Telesforas Valius iš Telšių, Panevėžio teatro režisierius Juozas Miltinis su dviem savo aktoriais — Donatu Banioniu ir Vaciu Blėdžiu.

Geriausieji iš jų pažinojau dail. Telesforą Valių, telšiškį. Jis tuo metu gyveno Telšiuose pas savo motiną Luokės gatvėje, buvo Telšių teatro direktorius. Visada mielas ir visada paslaugus žmogus. Bet ko jis ėmė ir pasitraukė iš Telšių, kad ten dar buvo beveik normalus gyvenimas?

Juozas Miltinis mažiau pažinojau. Buvau jį porą kartų sutikęs. Jis buvo juk didelis režisierius, plačių mostų menininkas,

o aš ir kiti panašūs jam buvome per maži ir neįdomūs. Bet tą vasarą teko padraugauti su visais šiais keleiviais.

Sustoti pas mane nebuvo kur. Įkurdinau pas poetą Vytautą Mačernį. Ten buvo didelis ūkis su daugel triobėsių. Ten ir sustojau jį.

Dail. Telesforas Valius po kokios savaitės iškeliavo į savo Telšius ir daugiau čia nebepasirodė. Režisierius ir aktorius Juozas Miltinis buvo įdomus žmogus, tikrai originalas. Jis, įkūręs Panevėžio teatrą, subūrė aktorius aplink save. Visi jie kartų gyveno, ir visada jie turėjo progos ugdyti jų talentus. Ir tie du jauni aktoriai buvo prie jo prisirišę, jam paklusnūs. Miltinis ir tose sąlygose daug skaitė, skaitė prancūziškai, angliškai ir kitom kalbom. Kiek prisimenu, prancūziškai skaitė knygą apie estetiką. Tą knygą skaitė mano sodelyje po obelimi. Jis mažai domėjosi, kas dedasi aplink. Paklausiau kartą, ar jis nesibijo karo, vargų, kaip jis gali taip ramiai skaityti, kai aplinka tokia nerami.

Jis atsakė ramiai: turiu visada skaityti ir save papildyti, nes nežinau, kas bus rytoj, gal teks man režiisuoti kokį svarbų veikalą. Visada aš turiu turėti jėgos savo darbiui.

Jis rūkė, bet rūkė tik geras cigaretes. Jei jų neturėjo, tai ir nerūkė. Taip pat neįkišė jam kokio šlamšto išgerti. Jo geri-

mas turėjo būti geras, žinoma, ne "samagonas".

Su ta grupe esame turėję labai įdomių ir gražių vakarų. Kartą su keliais studentais nuėjome į poeto Mačernio sodybą. Buvo vasaros metas. Naktys gražios, šiltos. Taip ir nutarėme eiti kur ant kalniuko, susikurti lauželį, susėsti aplink ir pasikalbėti.

Mačernio plačiuose laukuose buvo ne vienas kalnas, kalnelis. Pasirinkome ganyklose, kur augo keli kadugiai. Kadugys suteikia ramybės ir vienatvės įspūdį. Ten ir susėdome ratu, įsikūrėme didėlį laužą. Didesnį laužą užkurti buvo pavojinga, nes gali atskristi rusų lėktuvai. Tada didelio laužo gali nesusėsti užgesinti, ir lėktuvai gali bombom apmėtyti.

Mūsų pokalbiai buvo tikrai įdomūs. Juozas Miltinis daug papasakodavo apie savo teatrą, sukurdamas įvairias situacijas, kurias visi aptardavome. Visos situacijos buvo gana dramatiškos, bet įdomios.

Pasikalbėję valandėlę, užgesinome laužą, ugnivietę visai sutrypėm, užpylim smėliu, kad kartais neįsigautų ugnis ir neuveiktų sausos žolės. Paskui išsiskirstėm.

Tada patekėjo mėnulis, nuo žemės pasikėlė rūkas. Ir kaip buvo gražu ir įspūdinga. Rūkas kabėjo neaukštai. Kartais matėme žmogų įsibrūdusį į rūką iki juosmens. Ir kaip keistai

atrodė — mėnesioje matai tik žmonių biustus. Paėjęs toliau visas paskėsti rūke. Kartais į rūką patenki nuo galvos iki liemens. Tada matai tik kojas. Ir juokinga — nėra žmogaus, o tik einančios kojos.

Judrių Sondeckių sodyboj

Netoliese mūsų namų, jau Šešaičių kaime, buvo graži Sondeckių sodyba — nemažas ūkis, išsistatęs prie Varduvo upės kranto. Iš tų namų buvo kilęs Jackus Sondeckis, Šiaulių miesto burmistras ir ligonių kasos direktorius. (Dabar jis vadinasi Sonda ir gyvena Bostone). Jo sesuo buvo gimnazijos mokytoja, ištekejusi už rašytojo ir mokytojo Jono Šukio. Kita sesuo buvo ūkininkė, sodybos šeimininkė, ištekejusi už Juozo Kazlausko.

Ten tą vasarą sodyboje buvo nemaža žmonių, nemaža jaunimo, studentų, gimnazistų. Žaisdavome net tinklinį, paskui susėdė kalbėdavome ir spēliodavome, kas bus. Klausėmės radijo iš Londono, iš Vokietijos. Atrodė, kad visur niukiai. Vokiečiai nebepajėgė išvystyti ofensyvą ir vėl užimti didelius plotus. Bet kaip mum išlikti karo zonoje? Kaip išlikti, kai čia ateis Raudonoji Armija?

Zinia, tokiu atveju visi būsime mobilizuoti ir išsiųsti į frontą, į pačias pavojingiausias vietas. O kas nori eiti į kariuomenę ir žūti. Vienas toks tada buvo iš-

sikasęs slėptuvę po savo namu ar po malkom. Tos slėptuvės nemačiau, tik girdėjau, kad tokia esanti. Bet slėptuvėje galėsi pasislėpti tik trumpą laiką. Ilgai neišgyvensi. Tuoj pastebės.

Sukome kalbas, gaudėme žinias, žaidėme tinklinį.

Departamento direktorius

Einant į mūsų bažnyčios šventorių prie vakarinių vartų buvo nedidelis namas. Visada jį apžiūrėdavau, nes mama pasakojo, kad tame name kadaise gyveno meisteriai ir dailininkai, kurie išdekoravo mūsų bažnyčią. Pasakojimai apie dailininkus visada traukė mane. Čia gerokai dar prieš pirmąjį pasaulinį karą dirbo Kazimieras Varnelis, dabartinio dailininko Kazimiero Varnelio tėvas. (Sūnus dabar gyvena netoli Bostono). Tėvas čia išdekoravo garsią Nukryžiuojimo koplyčią ir kapų kalno koplyčią. Tada kaip tik ir gyveno pas mano tėvus. Taigi, motinai buvo ko papasakoti savo sūniui apie dailininkus, prisiminti ir anuos, kurie dekoravo bažnyčią.

Tame namelyje vieną kartą žiūriu — stovi moteris ir kažkam taiso dantis — turi visą aparatūrą. Geritai sužinojome, kas ten įsikūrė, — iš Kauno pasitraukęs Švietimo ministerijos kultūros departamento direktorius Vytautas Soblys. Jo žmona buvo dantų gydytoja.

(Bus daugiau)

IŠ PAVERTGOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Dailės muziejaus centruose rūmuose rugsėjo 7 atidaryta liaudies dailininko, valstybinės premijos laureato, profesorius Antano Gudaičio tapybos paroda, skirta jo gimimo 80-mečiui. Daugiau kaip 200 čia eksponuojamų drobių atskleidžia dailininko kūrybos kelią iki šių dienų. Tapytojas studijavo Kaune, Paryžiuje, 1930 pradėjo dalyvauti dailės parodose. Nuo 1945 Antanas Gudelis dėsto tapybą Lietuvos valstybiniame dailės institute. Profesorius daugiausia kuria temines kompozicijas, peizažus, portretus, naturmortus.

— Virgilijus Noreika, akademinio operos ir baletų teatro direktorius, informuoja apie teatro didžiojo salę vykstančius remonto darbus. Akustikos pagerinimo laukta net devyneri metai. Kada remonto darbai bus baigti, tiksliai data nenustatyta, bet tikimasi gruodžio 31 statyti tradicinę "Traviatą". Šis sezonas pradėtas rugpjūčio 31 gastrolėmis Kaune. Spalio 10 pradėtos teatro gastrolės Klaipėdoje. Žvejų kultūros rūmų scenoje bus statoma Verdi "Don Čarlas" ir "Otello", Čaikovskio "Eugenijus Oneginas", Štrauso "Šikšnosparnis", J. Juozapaičio "Marijū paukštė", A. Rekašiaus "Ažinai gyvi" ir kiti spektakliai.

— Rašytojui Ignui Pikturnai už ilgametį žurnalistinį darbą ir nuopelnus lietuvių literatūrai bei aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime suteiktas Lietuvos nusipelnusio žurnalisto garbės vardas.

— Panevėžio parodų rūmuose rugpjūčio 3 atidaryta antroji respublikinė mažosios tekstilės paroda. Pirmoji tekstilės miniatiūrų ekspozicija buvo surengta pernai Vilniuje. Dabar 47 dailininkai lankytojų dėmesiui pateikė 230 mažosios tekstilės darbų, kuriuose derinamos įvairios šio žanro technikos, panaudojant aštrinį pynimą, mezgimą ir siuvinįjimą.

— Antanui Praškevičiui, Kauno medicinos instituto rektoriumi, už vaisingą mokslinį pedagoginį darbą ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime suteiktas nusipelnusio mokslo veikėjo garbės vardas.

LITERATŪROS KONKURSAI

JAV LB Švietimo taryba skelbia 1000 dol. skaitinių konkursą parašyti romaną, apysaką ar novelių rinkinį jaunuoliams nuo 10 iki 13 metų.

Turi būti mažiausiai 150 mašinėle rašytų puslapių. Kūrinio kalba žodinga, sakinio konstrukcija lengva. Pageidaujama, kad būtų patraukli intriga ir daug veiksmo.

Kūrinį pasirašyti slapyvardžiu, atskirame vokelyje įdėti pavardę ir adresą.

Kūrinys turi būti atsiųstas iki 1985 sausio 1 šiuo adresu: Janina Janulevičienė, 6553 S. California, Chicago, Ill. 60629.

— Vilniuje, pažymint tarybinio kino dieną, buvo surengta tradicinė kino šventė "Vilnius 84". Įvyko lietuviškų filmų "Jo žmonos išpažintis" (režisierius A. Grikevičius), "Nepykantos pamokos" (režisierius A. Maciulevičius) premjeros, susitikimai su kinematografininkais, kino savi-veiklininkais. Pademonstruoti geriausi nauji ir senesni tarybiniai filmai, sąjunginių ir tarptautinių kino festivalių laureatai.

— Vilniaus dailės parodų salėse atidaryta paroda — publikacija "Iš pastarojo dešimtmečio liaudies meno ekspedicijų rinkinių". Tokio pobūdžio ekspedicijas kasmet rengia Lietuvos valstybinis dailės muziejus. Parodoje eksponuojami XIX amžiaus pabaigos ir XX amžiaus pirmosios pusės liaudies meno kūriniai — skulptūros, tapybos darbai, drabužiai, tekstilės, keramikos, geležies dirbiniai, pintiniai daiktai, kraitinės skrynios.

— Kubietiškos estradinės dainos konkursas "Gala-84" įvyko Havanoje. Dalyvavo Sovietų Sąjungos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos, Vietnamo bei Rytų Vokietijos atstovai. Už geriausiai atliktą kubietiška dainą pirmąją premiją paskirta Lietuvos nusipelnusiai artistei Janinai Miščiuokaitei. Ji dainavo kompozitoriaus A. Rodriges kūrinių "Tu man labai reikalingas". Konkurso dalyviai koncertavo keliuose Kubos miestuose. Gastrolių metu J. Miščiuokaite padainavo ir Lietuvos nusipelnusio artisto M. Tamošiuo bei A. Jegelevičiaus dainą.

— Juozas Skorupskas, Lietuvos celiuliozės ir popieriaus pramonės gamybinio susivienijimo generalinis direktorius, už ilgametį nepriekaištingą darbą ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime šešiasdešimtyjų gimimo metinių proga apdovanotas Lietuvos aukščiausios tarybos prezidiumo garbės raštu.

— Prienų rajone vyko archeologijos paminklų apžiūra — konkursas. Stakliškiečiai sutvarkė Medžionių ir Stakliškių pilialkalmius, kitus paminklus. Už rūpinimą paminklais Stakliškių apylinkės tarybos pirmininkui Z. Kasparavičiui įteiktas diplomai. Rajone — 150 archeologijos paminklų. Surašyti jų pasai, jie saugomi, prižiūrimi.

— Estradinės muzikos festivalis "Baltijos jaunystė — 84" dvi savaites vyko Palangoje. Jis surengtas jau tryliką kartą. Vertinimo komisijai vadovavo Lietuvos valstybinės filharmonijos meno vadovas, nusipelnęs meno veikėjas R. Žigaitis. Premiją už geriausią programą iškovojęs Lietuvos valstybinės filharmonijos vokalinis instrumentalinis ansamblys "Plus minus", vadovaujamas M. Suraučiaus. Už geriausią dainos tekstą premija paskirta poetui G. Petacui. Už geriausią pirmą kartą atliktą lietuvių kompozitorių

ATSIAUSIAI TEISINIAI KLAUSIMAI

Adv. dr. M. Šveikauskienė sutiko šilame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausimai siųsiti jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

VAIRUOTOJŲ ATSAKOMYBĖ

KLAUSIMAS

Daugelį metų skaitau Tamstos patarimus "Darbininke", o seniau, ir "Keleivy". Aš paprastai išsikerpu tuos atsakymus ir pasiilauku. Turiu problemą ir manau advokatas mane klaidingai informuoja. Viename iš savo patarimų Tamsta saka, kad jei du vairuotojai susiduria automobiliais ir jei abiejų kaltė, tada Massachusetts valstijoje nė vienas negali pinigų gauti iš kito. Mano gi advokatas mane kitaip informuoja.

Washingtono gimimo dieną (vasario 22) mano žmona vairavo mūsų mašiną ir, išvažiuodama iš mūsų gatvės, kuri yra šalutinė gatvė, nelaimingai įvažiavo į kitą mašiną, kuri važiuoja pagrindine gatve (main street). Tą mašiną taipgi vairavo moteris ir šalia jos sėdėjo jaunas berniukas. Mano žmona sako, kad ta mašina važiuoja nepaprastu

greitumu ir kad ji neturėjo didelių šviesų (nelaimė įvyko 8 val. vakare, kai jau tamsu). Mano žmona laimei nebuvo sužeista, bet kita moteris įvažiavo į sieną kitoj gatvės pusėj ir tuoj pradėjo skųstis skausmais kakle. Pribuvo policija, kuri visus apklausinėjo. Kai mano žmona jiem pasakė, kad kita mašina neturėjo didelių šviesų, policininkas tuoj pasakė, kad tai yra prieš įstatymą ir kad ji privalėjo turėti šviesas.

Mes, žinoma, turime draudimą, tačiau ne tokį aukštą, kaip gal mum reikėtų turėti. Mūsų draudimo bendrovė mum pranešė, kad sužeistoji moteris reikalauja daug daugiau pinigų negu mūsų apdrauda ir kad mum patiem būtų pravartu pasiimti advokatą. Lietuvio pas mus nėra, taigi nuėjome pas vientelį advokatą, kurį pažinom ir jam papasakojome savo bėdą.

— Linui Broniui Lazėnui, Lietuvos kino studijos dokumentinės kinematografijos kino režisieriui, už nuopelnus lietuvių kino menui ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime, suteiktas Lietuvos nusipelnusio meno veikėjo garbės vardas.

— "Šilelis", mažas spavoto vaizdo televizijos aparatas, eksponuotas Leipcege, Plovdive, Belgrade, Budapeste, Nikozijoje ir kitur surengtose tarptautinėse mugėse ir parodose. Parodom pasibaigus, gaunama pasiūlymų didindį eksportą. Vis daugiau šių aparatų siunčiama į Vengriją, Bulgariją ir Jugoslavią. Nešiojamieji televizijos aparatai yra su Kauno radijo gamyklos ženklais.

— Pirmuosius pacientus priėmė respublikinis transplantacijų ir nefrologijos centras, pastatytas Vilniuje, Santariškių sveikatos miestelyje. S.L.K.

KANADOS LIETUVIAMS

Toronte, gelbstint visos Kanados lietuviams, ryžtingų asmenų grupė suorganizavo Lietuvos globėjo šv. Kazimiero sukakties kongresą ir Dux Magnus operos pastatymą. Neseniai, rugsėjo 1 ir 2 dienomis, džiaugėmės šio darbo pasekmėmis. Prieš beveik trejus metus šioms įvykiams žvalgantys vietas, šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties komitetas turėjo daug rūpesčių. Toronto lietuvių pasiaukojimas šiuos rūpesčius iš mūsų paėmė. Sumanumu ir sun-

kiu darbu ne tik labai gerai atliko uždavinį, bet jam surado ir būtinas lėšas.

Nuoširdžiai dėkojame Torontō komiteto pirmininkui dr. J. Sungailai, kuris vadovavo visiems užmojams ir asmeniškai rūpinosi opera. Jo ir jo šeimos atiduoti laikas, triūsas bei sugebėjimai yra neįkainojami. Didelę padėką reiškiam kun. dr. P. Gaidai, vadovavusiam informacijai ir Kongreso organizavimui. Su didžia pagarba minime visų komiteto ir atskirų komisijų narių išstvermingus darbus.

Ačiū lietuviškųjų Toronto ir "tolimesniųjų parapijų klebonams bei kunigams, visais atžvilgiais rūmiesiems pastangas. Darbai nebūtų vykę be lėšų, o gausūs aukotojai ir aukas skatinusieji bei jas priėmę sudarė tvirtą pagrindą. Jiems reiškiam nuoširdžią padėką.

Dėkojame kūrėjams K. Bradūnui ir D. Lapinskiui, solistams, choro dalyviams, muz. Verikaičiui, kongreso paskaitininkams prof. P. Rabikauskui ir dr. J. Girniui, jaunimo pokalbio dalyviams ir nuoširdžiai vertiname kiekvieną lietuvių, į Torontą suradusį kelius.

Derlius sukauptas. Jis buvo skirtas ir lieka mūsų ateičiai, kuri žvilgsniam atrodo blanki, bet šviečia viltimis.

Vytautas Volertas

Šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties komiteto vardu

Jurgis Gliuda — KOVO KETVIRTOJI. Romanas. 1984 — Šv. Kazimiero — metai. Išleido "Darbininkas". Viršelis Pauliaus Jurkaus. Spausdino Franciscan Press, Brooklyn, N.Y. 240 psl. Kaina 8 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Plačiau mastu minėdami 500

Sakė išstirsis reikalą. Po kiek laiko jis mum pranešė, kad mūsų reikalai prasti, nes ana moteris rimtai buvo sužeista. Sakome, juk tai ir jos kaltė, kam neužsidėgė savo šviesų, juk įstatymas reikalauja šviesas uždegti tuoj sutemus. Advokatas sako, kad tai nieko bendro neturi su akcidentu. Taipgi jis mano, kad mums grėšia nemaža byla. Turime namus ir santaupas banke. Kas mum daryti?

ATSIAUSIAI

Tamstos turite savo advokatą ir turite juo pasitikėti. Jei klientas nepasitiki savo advokatu, advokato ir kliento santykiai nukentės; gali nukentėti ir pati byla. Man nepatogu pareikšti nuomonę dėl tamstos advokato duotos informacijos. Tai būtų neetiška ir nekorektiška iš mano pusės. Galui tik tiek pasakyti bendrais bruožais:

Massachusetts dabar šioj srity turime vadinamąją "comparative negligence" teisišką sistemą, vietoj ankstesnės "contributory negligence" sistemos. Štai ką tas reiškia: anksčiau būdavo taip: jei ieškovas (plain-tiff) pats buvo bent kiek "kaltas", ir savo elgesiu "prisidėjo" prie akcidento įvykimo, — jis nieko negalėjo gauti iš kitos pusės. Dabar — prisiekusieji (jury) arba teisėjas (jei nėra "jury trial"), nutaria kiek procentų kaltės yra kiekvieno vairuotojo, "prisidėjusio" prie rezultato, t.y. akcidento įvykimo. Jei, prileiskime, Tamstos žmonos "kaltė" buvo 60%, o kitos vairuotojos — tik 40%, tada kitai vairuotojai bus priteista 20% jos turėtų nuostolių. Faktas, kad sužeista vairuotoja neužsidėgė savo šviesų, jei ta aplinkybė prisidėjo prie nelaimės įvykimo, bus priimamas dėmesin, svarstant jos "kaltės" procentą.

Tamstų advokatas, ištyręs reikalą, matyti priėjo išvados, kad ieškovės (plaintiff) šviesų neturėjimas nepridėjo prie nelaimės įvykimo. Ar taip iš tikrųjų yra, paaiškės per teismo eigą.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION Required by 39 U.S.C. 3685		
1A. TITLE OF PUBLICATION	1B. PUBLICATION NO.	2. DATE OF FILING
DARBININKAS	148 - 360	Oct. 1, 1984.
3. FREQUENCY OF ISSUE	5A. NO. OF ISSUES PUBLISHED ANNUALLY	5B. ANNUAL SUBSCRIPTION PRICE
WEEKLY	52	\$15.00
4. COMPLETE MAILING ADDRESS OF KNOWN OFFICE OF PUBLICATION (Street, City, County, State and ZIP+4 Code) (Not printers)		
341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, Kings County		
5. COMPLETE MAILING ADDRESS OF THE HEADQUARTERS OF GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHER (Not printer)		
341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207		
6. FULL NAMES AND COMPLETE MAILING ADDRESS OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR (This item MUST NOT be blank)		
PUBLISHER (Name and Complete Mailing Address): Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207		
EDITOR (Name and Complete Mailing Address): Dr. Rev. Cornelius Bučyns, OFM, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207		
MANAGING EDITOR (Name and Complete Mailing Address): Rev. Peter Bonianes, OFM, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207		
7. OWNER (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be stated. (Item must be completed.)		
FULL NAME COMPLETE MAILING ADDRESS		
Franciscan Fathers 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207		
8. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES (If there are none, so state)		
FULL NAME COMPLETE MAILING ADDRESS		
NONE		
9. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES (Section 421.12 GMM only) The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes (Check one)		
☒ (1) HAS NOT CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS ☐ (2) HAS CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)		
10. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION (See instructions on reverse side)		AVERAGE NO. COPIES EACH ISSUE DURING PRECEDING 12 MONTHS
A. TOTAL NO. COPIES (Net Press Run)		4000
B. PAID AND/OR REQUESTED CIRCULATION 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales 2. Mail Subscriptions (Paid and/or requested)		100 3537
C. TOTAL PAID AND/OR REQUESTED CIRCULATION (Sum of 10B1 and 10B2)		3637
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS SAMPLES, COMPLIMENTARY, AND OTHER FREE COPIES		100
E. TOTAL DISTRIBUTION (Sum of C and D)		3737
F. COPIES NOT DISTRIBUTED 1. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing 2. Return from News Agents		180 83
G. TOTAL (Sum of E, F1 and 2 - should equal net press run shown in A)		4000
11. I certify that the statements made by me above are correct and complete.		SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, BUSINESS MANAGER, OR OWNER
		Fr. Peter Bonianes

Choras, giedojęs Šv. Patriko katedroje rugsėjo 9, kai buvo minima šv. Kazimiero jubiliejinė sukaktis. Viduryje stovi choro dirigentas Viktoras Ralys. Nuotr. L. Tamošaičio

TAUTOS ŠVENTĖ IR VYSKUPO PAGERBIMAS

Pamaldos bažnyčioje

Apreiškimo parapijos bažnyčioje rugsėjo 23, sekmadienį, 11 val. vyskupas Paulius Baltakis, OFM, aukojo iškilmingas mišias. Drauge su juo koncelebravo kun. Jonas Pakalniškis, tos parapijos klebonas, ir kun. Vytautas Piktorna. Pamokslą pasakė naujasis vyskupas, ryškindamas krikšto esmę. Mišių metu buvo pakrikštytas Rimo ir Danutės Muraškaitės-Gedeikų sūnus Aido Jurgio vardu. Krikšto tėvais buvo Gediminas Naujokaitis ir p. Lapurkienė.

Mišių metu taip pat buvo pagerbtas Petras Jurgėla. Jau senokai buvo pranešta, kad jis yra popiežiaus pakeltas į Šv. Silvestro ordino riterius. Jau senokai buvo atsiųsti visi pakėlimo dokumentai. Tuo metu Petras Jurgėla sirguliuo ir negalėjo dalyvauti pamaldose Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Dabar jis dalyvavo mišiose, ir pats vyskupas Paulius Baltakis, OFM, jam įteikė raštus, kad jis pakeltas į Šv. Silvestro ordino riterius.

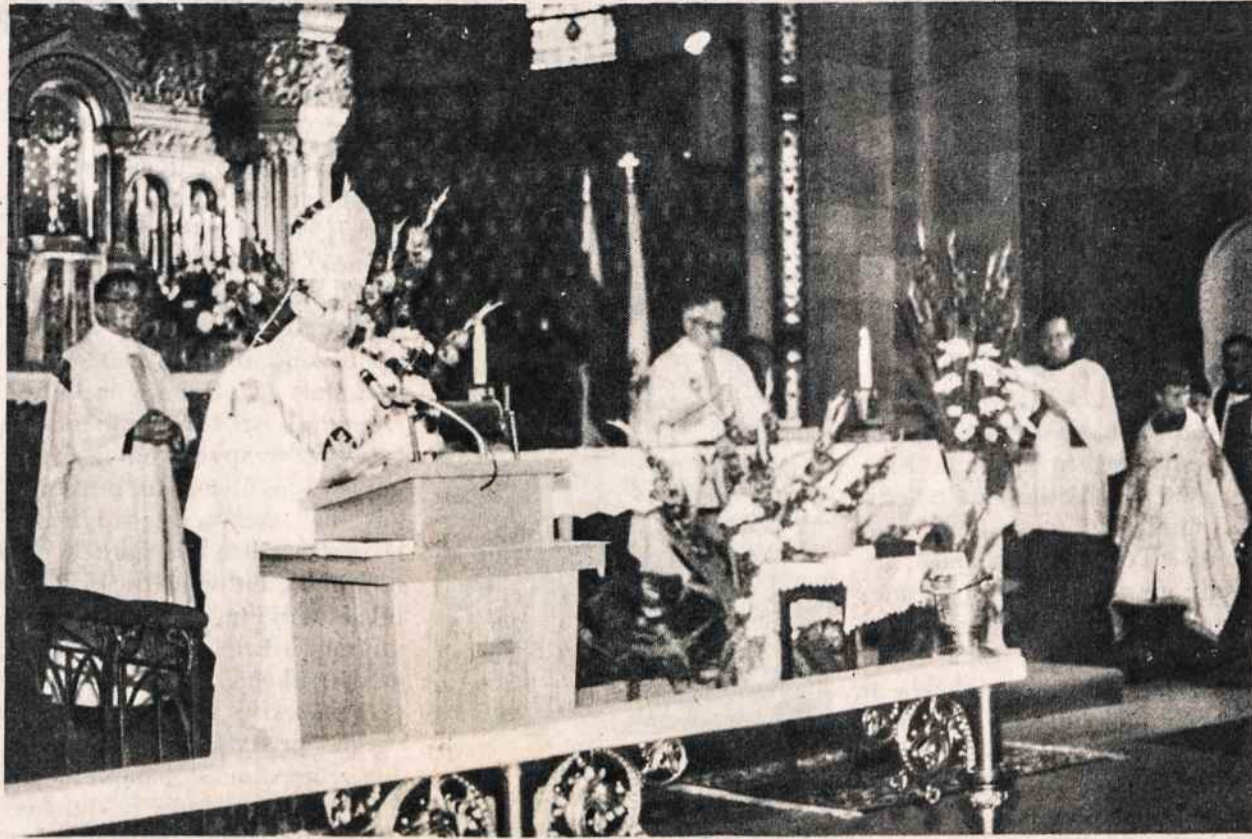
Mišių metu gražiai ir pakiliai giedojo parapijos choras, kuriam vadovauja Viktoras Ralys. Žmonių buvo artipilnė bažnyčia.

Brittain ir Birutė Malinauskaitė draugė padainavo Offenbacho Barkarolę; visas kvintetas padainavo: Lietuvos laukai — Salomėjos Čerienės, Nemunėlis — aranžiuota V. Ralio, ir bisui — Mergytė jaunoji, ką atsakys. Akomponavo pianistė Dalia Sakaitė.

Sveikina vyskupą

Po dainų eilė sveikino vyskupą ir jį apdovanojo įvairiom dovanom. Sveikinimo kalbas pasakė: Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis, LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis, Katalikų Federacijos vardu — Petras Ažuolas, skautų vardu — ps. Vida Jankauskienė, ateitininkų vardu — Pranutė Ažuolienė, Perkūno choro vardu — Lionginas Drangauskas, Maironio mokyklos vardu — tėvų komiteto pirmininkas Gintas Zemaitaitis, Petras Jurgėla ir ilgai dirbęs Amerikos Balse jūrų kapitonas Povilas Labanauskas.

Tadai vyskupas visiem padėkojo už sveikinimus ir už dovanas.

Vyskupas Paulius A. Baltakis kalba Apreiškimo parapijos bažnyčioje rugsėjo 23. Už jo matosi kairėje kun. J. Pakalniškis, dešinėje kun. V. Piktorna. Nuotr. K. Butkauskas

Užbaigai visi bendrai sudainavo Lietuva brangi.

Vadovavo parapijos komiteto pirmininkas Alfonsas Samušis, puikias vaišes paruošė Eugenija Kezienė su savo talkininkėmis. (p.j.)

NETEKOM ANTANO RUGIO

Pietūs salėje Po iškilmingų pamaldų visi perėjo į Apreiškimo parapijos didžiąją salę. Čia susirinko per 200 svečių. Susėdus už stalų, Rūta Ilgutytė padeklamavo Vytes Nemunėlio eilėraštį Lietuvos vaikai. Prieš vaišes maldą sukalbėjo naujasis vyskupas. Visa salė, pasveikindama vyskupą, sugiedojo Ilgiausių metų ir pakėlė šampano taures. Toliau visi pietavo ir šnekučiavosi.

Tautos šventės minėjimas Pietų pertraukos metu buvo programa, skirta Tautos šventės minėjimui. Pirmiausia sugiedotas Lietuvos himnas. Paskaitą skaitė kun. Vytautas Piktorna. Jis prisiminė Vytautą Didžiojo galybę ir taip pat prisiminė Šiluvos Marijos šventę.

Meninę programą atliko Harmonija, vadovaujama Viktoro Ralio. Pradžioje Viktoras Ralys ir Petras Tutinas drauge padainavo: Kur tas kelelis — Makacino; Asta Butkutė, Rasa Bobe-

Sulaukęs gražaus amžiaus, nes buvo bebaigęs 83 metus, rugsėjo 22 dėl nelaimingo atsitikimo mirė Lietuvos kariuomenės ats. kapitonas ir nepaaimomas visuomenės darbininkas Antanas Rugys. Jis buvo gimęs 1901 spalio 10 Rugių km., Simtutų valsč., Šakių apskr.

Iš penktos gimnazijos klasės išėjęs savanoriu į Lietuvos kariuomenę, buvo priimtas į Karo mokyklą ir, ją baigęs, pradėjo karinę karjerą leitenantu 1 pėst. D.L.K. Gedimino pulke. Jo sudėtyje jis ir praleido visą karinės tarnybos laikotarpį iki pat pirmosios sovietų okupacijos. Pulke jis ėjo įvairias pareigas: vadovavo įvairaus dydžio kariuomenės daliniam, buvo pulko adjutantų, švietimo vadovu, ryšių kuopos vadu ir kt. Greta karinių pareigų kelerius metus buvo sporto mokytoju Ukmergės valstybinėje gimnazijoje.

Pašibaigus nepriklausomybės karam su Lenkija, Lietuvos-Lenkijos pasienij buvo sudaryta

Antanas Rugys

neutralinė 6 - 12 km pločio zona, kurioje nelegaliai veikė lietuvių ir lenkų partizanai. Lietu-

neti. Šis garsus Walt Disney sukurtas veikėjas — sugalvotas ir pasauliui parodytas 1934 metais. Nuo tada jis pasidarė vienas iš populiariausių Walt Disney veikėjų.

Tas Donald Duck praveda visą antrąją dalį su daugybe čiuožimų, su nuostabiais išėjimais, vežimais ir t.t. Baigiama įspūdingu vaizdu, kaip iš kiaušinio išlenda Donald Duck.

Daug muzikos, triukšmo. Pastatymas atsiėjo 3.5 mil. dol. Jis vertas pamatyti. Baigiasi spalio 7. Jis buvo rodomas ir kituose 35 Amerikos miestuose.

SPALVINGAS DONALD DUCK 50 METŲ GIMTADIENIS

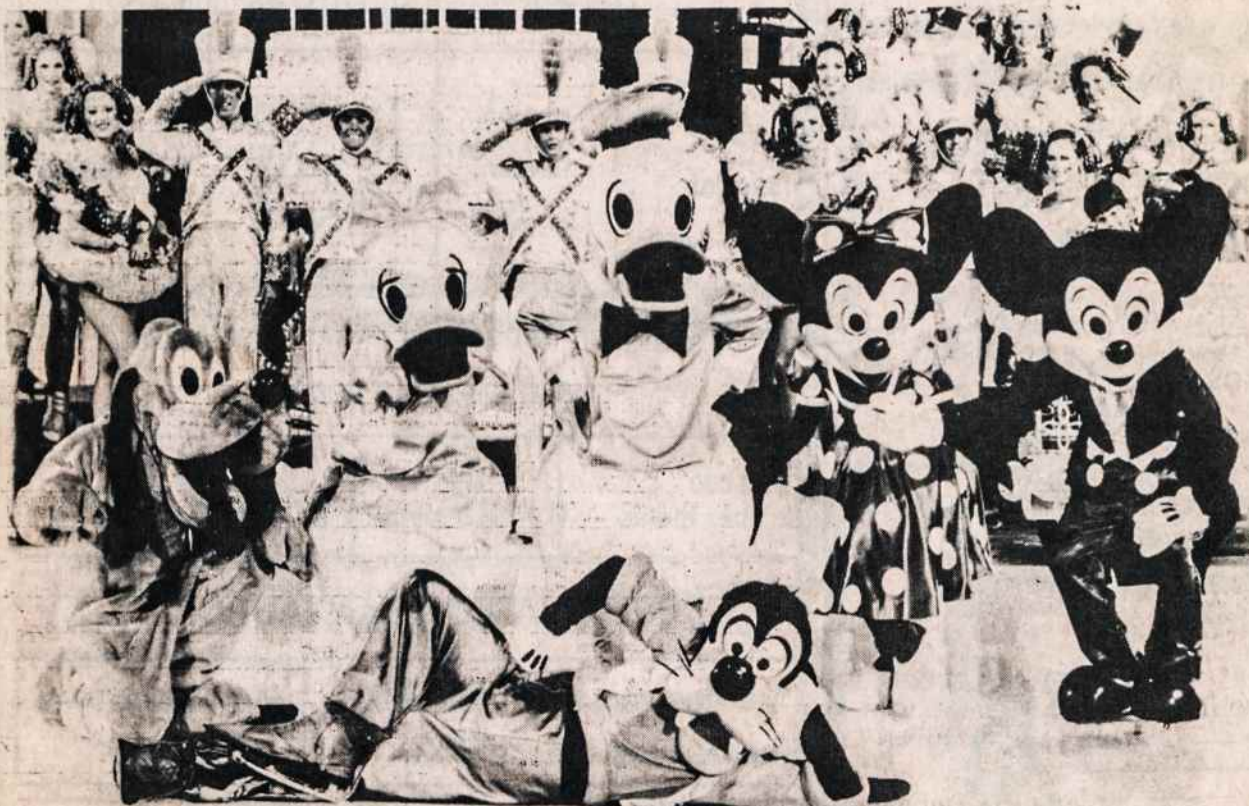
Madison Square Garden Walt Disney's World on Ice

Madison Square Garden salėje rugsėjo 25 prasidėjo spalvinga ir graži programa — "Walt Disney's World on Ice".

Tai yra spalvingas ir labai dinamiškas spektaklis, panašus į baletą ant ledo. Čia išvedami visi didieji Walt Disney sukurti veikėjai. Vadovauja Mickey

Mouse. Arenoje pasirodo per 100 čiuožėjų. Žymiausia jų Rosalynn Summers, kuri žiemos olimpinuose žaidimuose Sarajeve laimėjo sidabro medalį. Yra sutelkta ir kitų kraštų žymių čiuožėjų.

Antra dalis yra skirta Donald Duck 50 metų sukakčiai pami-

Walt Disney's World on Ice spalvingos programos dalyviai. Programa kas vakarą vyksta Madison Square Garden Manhattane. Baigiasi spalio 7.

PADĖKA

Vyskupas Paulius Baltakis, O.F.M., nuoširdžiai dėkoja organizacijoms ir visiems pavieniems asmenims už sveikinimus, linkėjimus bei parodytą nuoširdumą jo konsekrecijos proga. Asmeniškais laiškais padėkos laike mėnesio ar dviejų.

vių partizanų būriam dažnai vadovavo ir civiliniais rūbais persirengę tikrosios tarnybos karininkai. Nebodamas su tokiom pareigom susijusio pavojaus, Antanas Rugys kurį laiką sėkmingai vadovavo vienam partizanų būriui, o 1923 vadovaujant Klaipėdos kraštą, buvo aktyvus sukilimo dalyvis.

Užgriuvus Lietuvą okupacinėm nelaimėm, jis nenorom su tautiečių banga pasitraukė iš Lietuvos, tikėdamas, kaip ir daugelis kitų, netrukus grįžti, kai okupantas bus prijerstas pasitraukti. Tačiau tokios viltys neišsipildė, ir Antanas Rugys, neseniai sudaręs šeimą, kelerius metus išgyvenęs Vokietijos stovyklose, 1949 atvyko į

Ameriką ir sustojo Patersono mieste, New Jersey valstijoje, nes čia gyveno atvykimo dokumentus sudarę tautiečiai. Kaip ir visiem, taip ir jam teko tuoj pat ieškotis bet kurio darbo, nes reikėjo rūpintis keturių šeimos narių gerove. Čia begyvendami susilaukė dar ir dukrelės Marytės. Besigrumiant su pirmaisiais įsikūrimo rūpesčiais, susirgo žmona (Valerija Stapulionytė) ir netrukus mirė. Taip Antanui ir teko vienam rūpintis trijų vaikų auklėjimu ir išlaikymu, kol jie suaugo ir išėjo į savarankišką gyvenimą.

Atsiradęs Patersono, Rugys tuoj pat įsijungė į vietos lietu-

(nukelta į 6 psl.)

LOS ANGELES, CALIF.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos metinis balius įvyks spalio 21, sekmadienį, 12:30 val. viršutinėje parapijos salėje. Meninę programą atliks jauna ir gabi solistė Angelė Kiaušaitė iš New Jersey valstijos. Jai akomponuos pianistė Raimonda Apeikytė. Laimės traukimam skiriama 1000 dol. Šio balius pelnas skiriamas užsilikusiai už mokyklos grindis skolai užmokėti ir lietuviškom knygom platinti lentynų įrengimui apatinėje parapijos salėje. Baliaus proga bus pagerbti visi, kurie per praėjusius metus ypatingu būdu pasitarnavo parapijos pažangai ir gerovei. 10:30 val. mišios bus aukojamos už gyvus ir mirusius parapijos narius.

Komp. kun. Ladas Budreckas buvo atvykęs į Los Angeles ir savaite svečiavosi Šv. Kazimiero klebonijoje. Čia jis kartu su komp. Broniu Budriūnu atrinko giesmes, sukurtas šv. Kazimiero garbei. Jos bus išleistos atskiru leidiniu. Šio leidinio reikalais kun. L. Budreckas vyks į Romą, kur minimas leidinys bus spausdinamas.

Justinas ir Teofilė Šauliai rugsėjo 1 atšventė vedybinio gyvenimo aukšnę sukaktį. Iškilmingas lietuviškas mišias aukojo Šaulių geras draugas kun. Antanas Valiuška, atvykęs iš Phoenix, Ariz. Po mišių šventės dalyviai buvo šauiniai priimti puošnioji Šaulių rezidencijoje Vista, Calif.

Šv. Kazimiero sukaktuvinį iškilmių, įvykusių Romoje kovo 3-4, vaizdus Lietuvių Moterų Federacijos Los Angeles klubas demonstruos spalio 7, sekmadienį, 12:15 val. popiet Šv. Kazimiero parapijos salėje. Bus rodomas garsinis filmas.

LB Los Angeles apylinkės metinis susirinkimas įvyks spalio 14, sekmadienį, 8 val. dieno

Šv. Kazimiero parapijos salėje. Programoj naujos valdybos rinkimai ir Albino Markevičiaus paskaita apie pinigų investavimą.

Lietuvių dienos iškilmės, skirtos šv. Kazimiero garbei, įvyksios Šv. Kazimiero lietuvių parapijos aplinkoj birželio 17, buvo transliuojamos rugsėjo 11, 12 ir 22 per 46 TV kanalą, "Heart of the Nation" programoj. Buvo perduotos pamaldos bažnyčioje, dailės paroda, meninės programos dalis iš Marshall mokyklos salės. Paaškinimus davė Birutė M. Tamulienė, Giedrė Gustaitė, prel. Jonas A. Kučingis ir Antanas Mažeika. Naujai suorganizuotas 46 TV kanalas duoda tik katalikiškas žinias. Jis dažnai primena Lietuvos sunkią padėtį bei jos problemas.

Californijos Lietuvių Radijo Klubas spalio 27 rengia tradicinį balių. Bus puiki vakarienė ir šauni muz. Aloyzo Jurgučio rengiama meninė programa. Įėjimo auka tik 12.50 dol. asmeniui. Stalai užsakomi pas radijo valandėles narius, redaktorius arba koordinatorių Henriką Bajalį.

Pensininkų susirinkimas įvyks lapkričio 4, sekmadienį, po lietuviškų pamaldų Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje.

Lietuvių Dukterų ruošiamas tradicinis balius įvyks lapkričio 10, šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje. Visas pelnas skiriamas labdarai. — L.Ž.K.

— Ada Martinkaitė, gyvenanti Paryžiuje, naujosios Sorbonos universitete apgynė doktorato tezę tema "Lietuvių liaudies pasaka Eglė žalčių karalienė". Gerai įvertintoje disertacijoje autorė nagrinėja 60 tos pasakos variantus.

— Kun. Julius Budrikis, Pajūralio klebonas, aptarnavęs ir kunigo neturinčias Tenenų ir Stemplių parapijas, mirė rugsėjo 8. Velionis buvo gimęs 1912 balandžio 25 netoli Mosėdžio. Kunigu įšventintas 1942 gegužės 14. Sibiro tremty išbuvo 11 metų. Tai jau aštuonioliktas okupuotoj Lietuvoje ir ketvirtas Telsių vyskupijoje šiemet miręs kunigas.

— Muzikos ir literatūros vakaras Clevelando Dievo Motinos lietuvių parapijos salėje įvyks spalio 6, šeštadienį, 8 val. vak. Programoje pianistas A. Kuprevičius ir rašytojas N. Jankutė-Užubalienė ir A. Balašaitienė.

— Lietuvos vyčių 141 kuopa Šv. Jurgio lietuvių parapijoj, Bridgeport, Conn., spalio 7, sekmadienį, mini 10 metų veiklos sukaktį. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioj padėkos mišias aukos prel. Pranciškus Prancus. Komunijos pusryčiai vyks Sheraton-Bridgeport viešbuty. Pagrindinis kalbėtojas bus Linas Kojelis iš Baltųjų Rūmų.

— Sol. Marytės Bizinkauskaitės ir sol. Algirdo Brazio koncertas Chicagos Jaunimo Centre įvyks spalio 7 Rengia "Margutis".

— Olandų "Dainos" ansamblio pasirodymas Chicagos Jaunimo Centre įvyks spalio 14. Rengia JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga.

— "Dainos" choras Sydnejaus Lietuvių klube rugpjūčio 4 surėngė Australijos viduržemio vakaronę. Pasinaudota senaisiais tokių vakaronių papročiais Lietuvoje, įjungiant rankdarbius, dainas, mišles ir pasakojimus. Renginiui vadovavo A. Kramilius. Vakaronė užbaigta loterija, bendru visų dalyvių pasilinksminimu.

— Paulius Rajeckas iš New Yorko rugsėjo 15 atliko programą Didžiosios Britanijos Jaunimo Sąjungos pantomimos koncerte "The Place" teatre Londone.

— Romas J. Alkis, M.A. (RCA), studijavęs meną (graphic design), baigė Kingstono politechnikumą bakalauru laipsniu. Toliau tęsė meno mokslą Royal College of Art Londone grafiškos srity. Liepos 13 gavo magistrų laipsnį, laimėdamas "Everet" premiją topografijoje. Šiuo metu Romas savarankiškai darbuojasi savo meno studijoje. Jis yra pakviestas dėstyti grafikos meną Kingstono kolegijoje.

— "The World of Tomorrow" — filmas apie 1939 metais New Yorke įvykusią pasaulinę paromą, kovo pradžioj buvo rodomas New Yorke, Film Forum kino teatre. Šį rudenį per "Public Broadcasting System" televizijos kanalą tinklų jis bus rodomas įvairiuose miestuose. Šiam filmui panaudoti ir brolių Matūzų filmai apie Lietuvos paviljoną ir lietuvių pasirodymą parodoj. Dėl tikslios rodymo datos pasiteirautina savos kolonijos vietinė "Educational Television" stoty.

Nauji Darbininko skaitytojai: V. Winnegar, Elizabeth, N.J., O. Lapinskas, Hawthorne, N.J. Užsakė kitiem: dr. V. Vygantas, Dallas, Texas — D. Kudžmai, Southfield, Mich. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Darbininko prenumerata pirmiem metam naujiam skaitytojam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

STASĖ IR OSVALDAS ŽADVYDAI — TAURIEJI LIETUVIAI

Aname saulėtame krašte Los Angeles artumoje gyvena Osvaldas Žadvydas, buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas, šviesus žmogus, patriotas, šaulių organizatorius, rezistentas, kaltintas bolševikų kalėjimuose, išlikęs gyvas Červenės žudynėse.

Jo žmona buvo Stasė Genovaitė Svečiulytė, mirusi 1983 sausio 13. Ji buvo mano giminaitė — mano pusseserė, mokytoja, didelė šaulių veikėja. Ne dėl to noriu atkreipti kitų dėmesį, kad ji buvo mano pusseserė, bet noriu iškelti abiejų, Osvaldo ir Stasės, gilų patriotizmą, parodyti jų heroizmą. Osvaldas Žadvydas bene vienintelis yra likęs iš garsiųjų Červenės įvykių. Jis galėtų eiti ir kalbėti, liudyti Amerikos kongrese apie sovietinius žiaurumus.

Čia noriu trumpai prisiminti abu.

Žemaitis iš Mažeikių

Osvaldas Žadvydas gimė 1903 balandžio 11 Mažeikiuose. 1924 baigė vidurinę mokyklą Mažeikiuose ir įstojo į Karo mokyklą, kurią baigė 1927. Jis mokėsi ir toliau, 1928 įsigijo brandos atestatą ir porą metų studijavo istoriją Vytauto Didžiojo Universitete Kaune.

Plačiausiai jo veikla reišėsi šaulių organizacijoje, 1936 - 1940 buvo Kretingos šaulių rinktinės vado pavaduotojas. Tuo pačiu laiku buvo ir Lietuvos ugniagesių organizacijų sąjungos tarybos narys.

Kai bolševikai okupavo Lietuvą, jį 1940 atleido iš kariuomenės. Tada jis mokytojavo Darbėnuose ir įsitraukė į slaptą pogrindžio veiklą. Jis vadovavo Kretingos apskrities šaulių pogrindžiui.

Červenės baisieji įvykiai

1941 gegužės 5 jį suėmė ir kalino Kauno kalėjime. Birželio 22 prasidėjo vokiečių — sovietų karas. Tada per 1000 lietuvių politinių kalinių išgabeno iš Lietuvos į Minsko kalėjimus. Jų tarpe buvo ir kapitonas Osvaldas Žadvydas.

Naktį iš birželio 24 į 25 iš Minsko kalėjimų surinko daugybę įvairiausių tautų politinių kalinių, iš viso apie 4000 - 5000 žmonių. Pėsčiomis juos išvarė į Červenę. Kelionė truko pusantros paros su kelių valandų nakties poilsiu miške. Oras buvo karštas, kaliniai negavo jokio maisto nei vandens. Daugelis silpnesnių jau nebegalėjo pakelti žygio. Enkavedistai visus pavargusius pribaidavo dviem šūviais į pakaušį. Taip jie nužudė apie 500 - 600 žmonių.

Červenę pasiekė birželio 26 vakare. Po trumpo poilsio naktį, paleido kriminalistus ir rusus, o kitus kalinius varėsi tolyn. Jų buvo apie 800-1000.

Už kelių kilometrų nuo Červenės enkavedistai ėmė masiškai kalinius žudyti. Gyvų iš tos mirties kolonos išliko apie 200. Jie krito ant žemės ir apsimitę esą negyvi. Ten žuvo eilė lietuvių karininkų, pulkininkų ir majorų. Gyvų išliko per 30. Jų tarpe gyvas išliko ir kapitonas Osvaldas Žadvydas.

Tuos šurpius Červenės pergyvenimus jis yra aprašęs Karyje.

Iš Červenės grįžęs į Lietuvą, laikinosios Lietuvos vyriausybės jis buvo paskirtas pradžioje Kretingos apskrities viršininku, paskui Eišiškių, vėliau Telšių apskrities viršininku.

Vokiečių okupacijos metais veikė pogrindyje. 1944 pasitraukė iš Lietuvos į Vokietiją, 1949 atvyko į Ameriką. Pradžioje buvo sustojęs Bronxe, New Yorke. Čia klimatinės sąlygos jo žmonai buvo nepalankios. Jie iš-

sikėlė į Los Angeles, Calif. Jis ten 1964 suorganizavo J. Daurmanto vardo kuopą ir jai ilgai vadovavo. Daug rašo Karyje.

Stasė iš Klovainių

Stasė Genovaitė Svečiulytė buvo gimusi 1905 rugpjūčio 31 Kapčionių kaime, Klovainių valsčiuje, Šiaulių apskrityje. Jos tėvai, Mykolas ir Elzbieta Kazlauskaitė-Svečiuliai, turėjo nedidelį ūkėlį. Nelengva jiems buvo verstis. Tėvas, ieškodamas geresnio gyvenimo, išvyko į Ameriką, bet čia pasiligojo ir mirė.

Stasė Genovaitė 1922 baigė Rozalimo vidurinę mokyklą ir pradėjo mokytojauti. Iš mažos mokytojos algos išlaikė motiną ir brolių Alfonsą. Mokytojavo Kavolių, Pašaltuonio ir Naujosios Inpilties pradinėse mokyklose. Vasaros metu lankė mokytojų kursų, prie švietimo ministerijos išlaikė reikiamus egzaminus ir gavo mokytojos cenzą.

Labai buvo atsivadavusi mokytojos darbu. Jos pastangomis 1939 buvo pastatyta Pašaltuonio dviejų kompleksų mūro mokykla, kuri turėjo salę su scena, klases, mokytojų kambarį su biblioteka ir mokytojam butus.

Su entuziazmu įsijungė šaulių veiklon, suorganizavo vaidintojų mėgėjų trupę ir statydavo patriotinius veikalus. Suorganizavo net dūdų orkestrą. Jos rūpesčių šaulių būrys įsigijo ir vėliavą.

Mėgo žemės ūkio darbus, globojo jaunųjų ūkininkų ratelius ir mokė juos įvairių ūkio darbų. Jos mokiniai dalyvaudavo Kretingos apskrities jaunųjų ūkininkų parodose ir laimėdavo premijas.

Bolševikam okupavus Lietuvą ir jos vyrui Osvaldui Darbėnuose suorganizavo šaulių pogrindžio veiklą, į tą veiklą įsitraukė ir jo žmona Stasė. O kai jos vyrą enkavedistai areštavo, ji tęsė visus jo pradėtus uždavinius — palaikė ryšius su jo patikėtais pogrindininkais, platino LAF atsišaukimus, rinko reikalingas žinias, slėpė net ginklus. Net jos tarnaitė buvo užverbuota ją sekti, bet tarnaitė, kaip lietuvaite patriotė, pasisakė Stasei. Taip iš tarnaitės agentas jau negaudavo tikrų žinių.

Su vyru į Ameriką atvyko 1949 kovo 22. Pradžioje sustojo Bronxe, o vėliau dėl klimato nusikėlė į Los Angeles. Kaip minėta, ji su vyru 1964 birželio 26 suorganizavo šaulių kuopą. Devynerius metus ėjo šaulių moterų vadovės pareigas, kol išsikėlė į Desert Hot Springs. Jos pastangomis kuopa įsigijo vėliavą.

Rengiant įvairius renginius, ji apsiimdavo pačius sunkiausius darbus atlikti. Ji taip rengė gegužines šaulių kuopai, tokiu pat uolumu dirbo ir Šv. Kazimiero

Stasė Žadvydienė

Kapitonas Osvaldas Žadvydas

lietuvių parapijos renginiuose.

Vasaros metu važiuodavo į Oregono valstybę ir savanoriškai nuo 1974 iki 1982 talkino Alsejos Federalinės miškų urėdijos Blackberry stovyklai, būdavo jos prižiūrėtoja. Už atliktus darbus šiai stovyklai abu su vyru

NETEKOM ANTANO RUGIO

(atkelta iš 5 psl.)

vių organizacinį gyvenimą. Atsinešęs gerą kultūrinės veiklos patirtį dar iš Lietuvos kariuomenės, jis čia uoliai jungėsi ypač į LB vietos apylinkės veiklą, rengdamas įvairių švenčių ir sukakčių minėjimus ir sudarinėdamas jų oficialią ir kultūrinę dalį. Ir kur tik jo nebūta — jis ir apylinkės valdybos narys ir jos ilgametis pirmininkas (už savo veiklą apylinkėje išrinktas valdybos garbės pirmininku), entuziastingas Balfo ir Lietuvių Fondo, Lietuvos laisvinimui ir LB švietimo reikalams aukų rinkėjas, knygų platintojas, paskaitų ir pasirodžiusių knygų pristatymų organizatorius rūpestingas parapietis ir šiaip greitas visiems ir kiekvienam padėti. Jis spėdavo dalyvauti ir kitų organizuojamuose renginiuose, nevedgavo paprašytas organizuoti bilietų platinimą į kitur vykstančius renginius ir sugebėdavo net ir autobusą parūpinti, kad tik paprasčiau būtų kitiems į tolimesnes vietas nuvykti.

buvo apdovanoti padėkos pažymėjimais.

Ji buvo kukli moteris, nesiškardė niekur, minėjimuose ir šaulių susirinkimuose nesėdavo į pirmas eiles, jas užleisdavo kitiems. Ji buvo tikrai ištikima Lietuvos dukra, besąlyginiai pasišventusi savo mylimam kraštui.

Ji mirė 1983 sausio 13 po atviros širdies operacijos ir didelių skausmų. Palaidota Los Angeles Šv. Kryžiaus katalikų kapinėse.

-o-

Prisimindamas jų taurumą ir jų atsidavimą Lietuvai, visa tai ir surašiau. Tegu tai būs pavyzdys kitiems. Tegu tai paskatina visus labiau aukotis ir daugiau dirbti Lietuvos labui.

Mečys Razgaitis

VIENTELIAI LIETUVIAI NEW YORKE, AUKSO SUPIRKĖJAI ir PARDAVĖJAI, TURĮ DIDELĮ PATYRIMĄ.

Superkam auksą, sidabrą, platiną. Mokame aukščiausias kainas. Apmokėjimas grynais. Niekur nerasite tokio patarnavimo kaip pas mus. Nemokamai patariame apie investavimą į auksą, sidabrą su sell-back garantija. Kalbame lietuviškai. Dėl smulkesnės informacijos skambinti:

212 354-2044

212 354-2067

nuo 9:30 val. ryto iki 4:30 val. popiet.

KLAUSTI: GENIUS (GENE) BORK

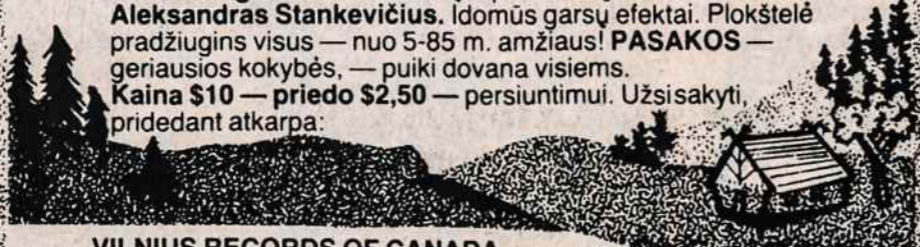
Galite kreiptis raštu:

SUPREME GOLD REFINERS
52 W. 47th ST. 2nd Floor
NEW YORK, N.Y. 10036

Pasakos

Fantastiška Plokštelė!

Lietuvių liaudies pasakos, paruoštos Montrealyje, vadovaujant Birutei Nagienei. Muzikinius įtarpus ir foną sukūrė muz. Aleksandras Stankevičius. Idomūs garsų efektai. Plokštelė pradžius visus — nuo 5-85 m. amžiaus! PASAKOS — geriausias kokybės, — puiki dovana visiems. Kaina \$10 — priedo \$2,50 — persiuntimui. Užsisakyti, pridant atkarpą.

VILNIUS RECORDS OF CANADA

2127 RUE GUY
MONTREAL, QUEBEC
CANADA H3H 2L9
TEL. (514) 849-6722
PLOKŠTELIŲ SKAIČIUS: _____
VARDAS ir PAVARDE: _____
ADRESAS: _____
PRIEDAS: \$ _____ PAŠTO KODAS _____

nio atminimą pagerbdami jo gausūs bičiuliai ir gerbėjai, niekieno neskatunami, Lietuvių Fondui ir Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai suaukojo per 1000 dol., o už jo vėlę užprašė daugybę mišių. Pagal velionio dienoraštinį pageidavimą gėlių buvo nedaug, o jo karstas buvo apdengtas Lietuvos vėliava.

Rugsėjo 26 vietos lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje kun. Vytautas Palubinskas ir kun. Jacob Pallivathukkal aukojo mišias, pasakė pamokslą ir atliko kitas religines apeigas ir palydėjo į kapines. Mišių metu vargonais grojo ir kelias lietuviškas giesmes pagiedojo parapijos vargonininkė Eleonora Williams. Išdynt karštą iš bažnyčios, visi dalyvavę iškiliai sugiedojo Lietuva brangi, mano tėvyne!

Velionis paliko dukrą Marytę, sūnus Algirdą ir Vytautą su šeimomis, seserį p. Babušienę ir brolių Joną su šeimomis ir kitus gimines. Pasiges jo ne tik artimieji giminės, bet ir visi Patersono ir apylinkių lietuviai, su kuriais velionis artimai bendradarbiavo lietuviškos veiklos dirvose.

K.J.

1984 KELIONĖS Į LIETUVĄ

No. 117: lapkričio 7 - 21\$1,349.00
10 dienų Vilniui, 2 Helsinky.

No. 128: Naujų Metų sutikimas Lietuvoj
gruodžio 28 - sausio 11 \$1,449.00
10 dienų Vilniui, 2 Helsinky

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:
giminių iškvietimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas
dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujant palikimų sutvarkyme

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION
86-01 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

TAUPYMO CERTIFIKATAI:

SUMA	TERMINAS	METINIS PRIEAUGLIS	KURSAS
\$500 - 20,000	6 mėn.	12.01%	11.50%
	12 mėn.	12.11%	11.60%
	24 mėn.	12.22%	11.70%
	36 mėn.	12.28%	11.75%
\$20,000 \$50,000	6 mėn.	12.28%	11.75%
	12 mėn.	12.44%	11.90%
	24 mėn.	12.50%	11.95%
	36 mėn.	12.55%	12.00%

\$50,000 IR DAUGIAU — PAGAL SUSITARIMĄ

IRA CERTIFIKATAI:

\$2,000 - 4,000 per metus	Nuo 1 iki 6 metų	12.55%	12%

REGULIARIOS SANTAUPOS:

METINIS PRIEAUGLIS 9.42%	APSKAIČIAVIMAS KASDIEN
DABARTINIS KURSAS 9%	

VISOS SANTAUPOS VALDŽIOS APDRAUSTOS IKI \$100,000.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Paulius Baltakis, Per mišias giedos Berklee muzikos kolegijos choras, solistė Marytė Bizinkauskaitė, jungtinis lietuviškų parapijų choras. Prie vargonų dr. Vytenis Vasyliūnas. Visi turime dalyvauti tose mišiose.

Didysis įvykis
Spalio 14 d. 3 val. p.p. Bostono ir apylinkių lietuviams bus didysis įvykis — šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjimas Šv. Kryžiaus — Holy Cross katedroje Bostone. Mišias aukos arkivyskupas Bernard Law ir eilė kitų vyskupų. Dalyvaus naujas mūsų vyskupas

Ką girdėsime Laisvės Varpo koncerte?

Laisvės Varpo sukaktuviniams koncerte spalio 7 d. 3 val., kuris įvyks So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje, solistas Vytautas Paulionis atliks arijas iš G. Rossini operos "Sevilijos kirpėjas", Aloyzo Jurgučio "Čičins-

kas", S. A. Mozart "Figaro vestuvės", A. Boito "Mefistofelis", R. Planquette "Kornevilio varpai", o taip pat St. Šimkaus, K.V. Banaičio, B. Gorbulskio sukurtas ar harmonizuotas mūsų liaudies dainas. Pianistas Vytautas Jonas Bakšys ne tik akomponuos solistui, bet taip pat solo paskambins pianinu J. Brahms keturius gabaliukus ir L. v Beethoven sonatą.

Tautodailės paroda

"Vaivorykštės" vardu pasivadinusios tautodailininkių grupė pradėjo veiklą 1974 pavasarį Montrealyje. Jos tikslas buvo išmokyti ir susipažinti su mūsų tautodaile bei skleisti ją lietuvių ir kanadiečių tarpe. Šiame darbe dideli nuopelnai priklauso dail. Anastazijai ir dail. Antanui Tamošaičiui, kurie nuo 1948 turi Montrealyje studiją ir mieliai dalinasi savo žiniomis su visais, kas tik domisi lietuvių tautodaile. Gavusios iš Kanados federalinės valdžios 6150 dol. paramą, 1974 balandžio 1 "Vaivorykštės" pradėjo savo veiklą. Šį pavasarį, atšventusios 10-ties metų veiklos sukaktį, sutiko atvažti bostoniškiam turtingą parodą, kuri vyks spalio 13-14 Liet. Pil. D-jos II-ro aukšto salėje. Ekspozitai susideda iš ristiųjų gobelenų ir austinių kilimų, antišvėjų (banners), rinkty ir kaišytinių juostų, tautinių lėlių, Vilniaus verbių, margučių ir miniatiūrinių drožinių. Parodos atidarymas bus šeštadienį, spalio 13, 7 val. vak. Sekmadienį bus atidaryta nuo 10 val. iki 2 val. p.p. — S.S.

BOSTONO RENGINIAI

Spalio 7 Laisvės Varpo rudens renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Spalio 13 - 14 — Montrealo audėjų ir tautodailės grupės "Vaivorykštė" paroda, Lietuvių Piliečių d-jos II-ro aukšto salėj.

Spalio 14 Sv. Kryžiaus Bostono katedroje 3 val. mišios, kurias aukos arkivyskupas Bernard Law šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjime.

Spalio 21 d. 3 val. dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas šv. Kazimiero garbei First & Second Church salėj Bostone.

Lapkričio 3 — Balfo banketas Brocktone, Sandaros klube.

Lapkričio 11 — Šv. Petro parapijos bazaras.

Lapkričio 25 kariuomenės šventės minėjimas. Rengia Lietuvių Karių S-gos Bostono skyrius.

Vasario 10 operos solistės Lilijos Šukytės koncertas Jordan Hall salėj. Rengia Baltų draugija.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

Šv. Kazimiero jubliejaus komiteto dalis Bostone. Iš k.: kun. Albertas Kontautas, vicepirm., inž. Vytautas Izbičkas — pirm., kun. Albinas Janiūnas. Stov.: kun. Antanas Baltrušinas, vykd. vicepirm. Bronius Paliulis ir kun. Simeonas Saulėnas. Nuotr. K. Daugėlos

JUOZAS JOHNSON
mirė rugsėjo 20 d. Booth Memorial ligoninėje Flushinge. Palaidotas rugsėjo 24 iš Šv. Benedikto Juozapo bažnyčios Richmond Hill Calverton veteranų kapinėse.
Buvo 66 metų.
Nuliūdime liko: žmona Helen Johnson-Puodžiūtė, dukros Elena, Adelė Dollinger ir du anūakai — Diana ir Robertas.

A.A. ANTANUI RUGIUI
mirus, dukrai Marytei, sūnums Algimantui ir Vytautui ir visiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.
F. Misiūnas su šeima

Mūsų mielam Bičiuliui
A.A. ANTANUI RUGIUI
mirus, jo dukrai Marijai, sūnums Algimantui ir Vytautui ir jų šeimoms, seseriai Onai Babušienei, broliui Jonui ir jų šeimoms, visiems giminėms ir artimiesiems reiškiam širdingą užuojautą.
Antanas ir Aleksandra Masioniai

A.A. ANTANUI RUGIUI
mirus, jo dukrai Marytei, sūnums Algimantui ir Vytautui su šeimomis reiškiam gilią užuojautą ir vietoje gėlių skiriame auką spaudai.
Elena ir Arnoldas Pristernik

VISI Į KATEDRĄ

Spalio 14, sekmadienį, 3 val. p.p. visi Naujosios Anglijos lietuviai renkamės Šv. Kryžiaus — Holy Cross katedroje Bostone paminėti Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį.

Šv. Mišias aukos naujas Bostono arkivyskupas Bernard Law ir dar keli vyskupai. Dalyvaus ir vyskupas Paulius Baltakis.

Per Mišias giedos Berklee muzikos kolegijos choras, solistė Marytė Bizinkauskaitė ir jungtinis parapijų choras. Prie vargonų dr. Vytenis Vasyliūnas. Vadovas prof. Jeronimas Kačinskas.

Mūsų tautinė ir krikščioniška pareiga dalyvauti be pasiteisinimų, "kad aš jau kitur dalyvavau".

ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJAUS KOMITETAS BOSTONE

DRIVING DIRECTIONS TO CATHEDRAL

1. COMING FROM NORTH BY EXPRESSWAY USE ALBANY ST. EXIT.
2. COMING FROM SOUTH USE MASS. AVE. EXIT
3. COMING FROM WEST BY MASS PIKE, GO TO THE END OF THE PIKE AND AND TO EXPRESSWAY SOUTH AND AFTER VERY SHORT DISTANCE TAKE ALBANY ST. EXIT.
4. PARKING FROM HARRISON AVE. SEE PLAN.

DRIVING DIRECTIONS TO FREEPORT HALL

1. MASS. AVE - LEFT
2. DORCHESTER AVE - RIGHT
3. FREEPORT ST. - LEFT

A.A. TEKLEI DZIKIENEI
mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą Stasį Dziką ir sūnų Alfonsą su šeima.
Anelė ir Petras Povilaičiai

A.A. TEKLEI DZIKIENEI
mirus, jos vyrui Stasiui, sūnui Alfonsui su šeima ir broliui reiškiam gilią užuojautą.
Stasė ir Antanas Škeriai

A.A. TEKLEI BERNOTAITEI - DZIKIENEI
mirus, vyrui Stanislovui, sūnui Alfonsui-Sauliui su šeima bei šeimos artimiesiems šioje liūdesio valandoje reiškiam gilią užuojautą.
Kazimieras Bačasuskas

A.A. TEKLEI DZIKIENEI
iškeliaus amžinybėn, vyrą, sūnų su šeima ir gimines gilaus skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime.
M. Lušienė
V. ir A. Penikai

A.A. KAZIUI STANKŪNI
tragiškai žuvus, jo tėvui kompozitoriui Juozui Stankūniui ir artimiesiems reiškiam nuoširdžią užuojautą.
V. ir O. Mamaičiai

A.A. ANTANUI RUGIUI
mirus, jo myliami dukrai Marytei, sūnums Algimantui ir Vytautui su šeimomis, seseriai Onutei Babušienei ir broliui Jonui Ruginiui su šeimomis ir kitiems artimiesiems reiškiam širdingą užuojautą ir kartu liūdime.
Ona ir Jonas Liorentai
Elena Purelienė
Donatas ir Gina Purelytė Skučai
Antanina ir Pranas Urbučiai

A.A. ANTANUI RUGIUI
mirus, dėl transportacijos sunkumų negalėdami nuvykti ir asmeniškai atiduoti paskutinę pagarbą, reiškiam nuoširdžią užuojautą velionio šeimai ir užprašome mišias pranciškonų koplyčioje.
Henrikas ir Genovaitė Bitėnai

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Spalio 3 — \$1268.00
Gruodžio 26 d. (Naujų Metų sutikimas Vilniuje) — \$1247.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

1985 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ jau patvirtintos, pirmoji grupė išvyksta BALANDŽIO 17 d. Registracijos reikalu skambinkite:

1 - 800 - 722 — 1300 (Toll Free)
Iš Massachusetts ir Kanados: 1 - 617 - 268 - 8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Ištaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS. Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to change

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsikviesti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slunta gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"
ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM - Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. - Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

DARBININKAS

Redakcija (718) 827-1352
 Administr. (718) 827-1351
 Spaustuvė (718) 827-1350
 Vienuolynas .. (718) 235-5962
 K. Ž. salė (718) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD,
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos visuotinis suvažiavimas įvyks spalio 27, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, 8:30 val. ryto vienuolyno koplyčioje aukos mišias Federacijos intencija. Po mišių bus suvažiavimo posėdis. Bus išrinkta nauja LMK Federacijos valdyba, o vakare 7:30 v. bus vakarienė, kurios metu kalbės LMK Federacijos garbės narė Janina Simutienė. LMK Federacijos klubų narės prašomos gausiai dalyvauti posėdžiuose ir vakarienėje. Vakarienėje dalyvaus būrys viešnių ir svečių. Vakarienės metu bus pranešta apie naujos LMKF valdybos narių sudėtį. Suvažiavimą globoja LMK Federacijos New Yorko klubas, kurio pirmininkė yra Marija Žukauskienė.

LKM S-gos 29 kuopos susirinkimas kviečiamas spalio 7, sekmadienį, 12 val. Apreiškimo parapijos salėje. Bus svarstomi labai svarbūs reikalai, todėl narės turi būtina dalyvauti. Po susirinkimo — vaišės.

Vincė Jonuškaitė-Zaunienė iš Santa Barbara, Calif., spalio 4, ketvirtadienį, atvyksta į šį kraštą ir sustos pas savo dukrą Giedrę Zaunaitę, 102 Lafayette Pl., Cranford, N.J., 07016. Telef. 201 272-3273.

Naujų Metų sutikimui Kultūros Židinyje dar niekas neužsisakė salės. Organizacijos ar asmenys, pageidaujantys suruošti tradicinį Naujų Metų balių, prašomi kreiptis į Židinio raštinę tel. 235-8386 arba vakarais skambinti A. Mičiuliui tel. 551-1131.

Juozo Audėno dviejų metų mirties metinės sueina spalio 10 d. Tą dieną 9 v.r. pranciškonų vienuolyno koplyčioje bus aukojamos mišios už Juozo Audėno vėlą. Audėnų šeima prašo visus Juozo bičiulius kartu su jais jį prisiminti. Kas gali, prašom dalyvauti mišiose.

KASA praneša, kad procentai už santaupas bankuose jau eina žemyn. Už sertifikatus duodami procentai nuo rugsėjo 25 šiek tiek sumažėjo ir Kasoj. Tačiau už kasdienes einamąsias sąskaitas Kasa tebe mokė 9% (bankai tik 5,25%) ir už IRA pensijos indėlius 12%. Tikimasi, kad procentų kursas netolimoj ateity dar žymiai sumažės, todėl patariama atidaryti taupymo sąskaitas arba indėlius iš kitų bankų pervesti į Kasą dabar, kol nuošimėiai dar labai aukšti. Prašoma atkreipti dėmesį į Kasos skelbimą, arba bet kada dienos metu ar vakarais paskambinti į įstaigą. Telefonas 441-6799.

DUODA PIANO PAMOKAS
 Pianistas William Smiddy, apie kurio koncertus Amerikos ir Europos didmiesčiuose buvo rašyta ir lietuvių spaudoje, duoda piano pamokas tiek pradantiems, tiek pažengusiems piano muzikoje. Jo studija yra Richmond Hill, N.Y. — lietuvių apgyventoje apylinkėje. Norint susitarti dėl pamokų, skambinama šiuo telefonu: — 849 - 4416.

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIO METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS ĮVYKS

spalio 13, šeštadienį, Kultūros Židinyje.

9 val. ryto registracija

10 val. ryto susirinkimas

Visi nariai kviečiami dalyvauti. Asmeniškai negalint dalyvauti, prašoma įgalioti kitą narį Jum atstovauti. Iki malonaus pasimatymo susirinkime.

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIO
 VALDYBA IR TARYBA

Už a.a. Česę Sodaitienę, minint mirties pirmąsias metines, mišios bus aukojamos spalio 7, sekmadienį, 11 val. ryto V. Atsimainymo parapijos bažnyčioje, Maspeth, N.Y.

Lietuvos vyčių Vidurinio Atlanto apskrities metinis suvažiavimas įvyks spalio 7, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijoje, Philadelphiaj. Nuo V. Atsimainymo parapijos bažnyčios, Maspeth, N.Y., autobusas išvyks 8:30 val. ryto.

Irena Banaitienė, kai kovo mėnesio pradžioje buvo išvykusi į Romą, ji ten audiencijoje pas popiežių atstovavo Lietuvių Moterų Klubų Federacijai ir Federacijos vardu įteikė popiežiui dovaną — Aušros Vartų Marijos kopytelę, išdrožtą Vlado Kulpačičiaus. Kopytelės antroje pusėje buvo įrašyta, kad tai dovanojama popiežiui šv. Kazimierui jubiliejinių metų proga ir buvo dar pridėti šie žodžiai: "Per Marijos Dievo Motinos užtarimą išmelsk pas Aukščiausiąjį laisvės ir nepriklausomybės pavergtai Lietuvai."

Vaclovas Sevrukas, dabar gyvenęs San Francisco, Calif., buvo atvykęs į New Yorką. Atvyko rugsėjo 11, atgal išvyko rugsėjo 19. Apsilankė ir Darbininko redakcijoje. Į Ameriką jis atvyko prieš 10 metų — 1974 metų vėly rudenį. Čia turėjo progos pastudijuoti, išmokyti anglų kalbą. Gyvendamas San Francisco, jis taip pat turi progos studijuoti religijos filosofiją. Ten dirba saleziečių ūkyje.

PHILADELPHIJOS MENININKAI NEW YORKE

Laisvės Žiburio radijo koncerte lapkričio 3, šeštadienį, Kultūros Židinyje programą atliks Philadelphiajos LB dramos mėgėjų būrelis. Bus suvaidinta vieno veiksmo komedija "Prie dangaus vartų". Veikalo autorė ir režisierė Julija Dantienė. Dalį programos atliks ir Philadelphiajos vyrų dainos vienetas, vad. Vyto Maciūno. Oktetas atliks estradines ir lietuvių liaudies dainas. Savo humoristinės kūrybos skaitys Julija Dantienė. Po programos šokiam gros "Jinai ir trys gintarai", gi pajvairinimui — specialiai jaunimui — pasirodys ir brolių Kezių orkestras. Bilietus į šį renginį jau dabar galima įsigyti pas platintojus arba paštu Laisvės Žiburio raštinėje, 217 - 25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364. Bilieto kaina 7 dol.

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Gliauda, Kovo Ketvirtoji, Romanas, 8 dol.

E. Cinzas, Šv. Petro šunynas, Romanas, 10 dol.

A. Baranauskas, Piliakalnio šešėlis, Romanas, 8 dol.

P. Karuža, Eilėraščiai, nekrologai, atsiminimai. Įrišta, 15 dol.

E. Jasiūnas, Darius - Girėnas. Iliustruotas albumas anglų ir lietuvių kalbomis, įrišta, 25 dol.

R. Viesulas, Telesforo Valiaus monografija — iliustruotas albumas, 62 dol.

A. Gailiūsis, Visaip atsitinka. Novelės, 6 dol.

J. Ehret, Russian Imperialism and Messianism. 1 dol.

Algimantas Mackus, Augintinių žemė. Eilėraščių rinktinė, įrišta, iliustruota. 15 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės bei įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Jaunas lietuvis studentas atvyksta iš Chicago į New Yorką. Čia jis studijuos meną. Jis nori išnuomoti kambarį arba mažą butelį lietuviškoje šeimoje. Kreiptis į Lietuvos atsiminimų radiją — 201 753 - 5636.

Išnuomojamas 4 kambarių butas Greenpointe, gražioje vietoje. Skambinti kasdien iki 2 val. popiet 782-8456.

GIEDRĖS ŽUMBAKIENĖS PARODOJE

Rugsėjo 22 ir 23 Kultūros Židinio mažojoje salėje buvo dail. Giedrės Žumbakienės paroda. Ją rengė New Yorko ateitininkai. Parodoje buvo išstatyta 40 paveikslų. Atidarymas įvyko šeštadienio vakare. Kalbėjo dail. Vytautas Ignas. Sveikinimo žodelį tarė ir į parodą atsilankęs vysk. Paulius Baltakis, OFM. Visi svečiai pavaišinti kava. Tą atidarymo vakarą publikos atsilankė gana daug. Kitą dieną paroda buvo lankoma silpniau, nes tuo pačiu metu Apreiškimo parapijos salėje vyko Tautos šventės minėjimas ir naujojo vyskupo pagerbimas. Parduota keletą paveikslų.

Prieš kokia 12 metų dar senajam Kultūros Židinyje buvo jos paroda. Tada ji dirbo emalio technika. Po to ji perėjo visai į kitą techniką — į ofortą. Ofortas yra tokia technika, kad vario ar cinko plokštė įvairiom rūgštim, paskui spausdinama specialiais dažais.

Giedrė Žumbakienė yra modernistė, motyvus paima iš gamtos ir juos gana suabstraktina. Tačiau yra ir konkrečių motyvų — įvairių lapų, besileidžiančių mėnulių ir saulių.

Jos paveikslai atlikti labai švariai ir labai kruopščiai. Kiekviena detalė atbaigta, tiesiog išskambinta. Ir dar daugiau — visi jos paveikslai labai skoningai ir švariai įrėminti. Iš kiekvieno paveikslų tiesiog pulsuote pulsuoja ta didelė meilė menui, ta pakili šventiška nuotaika. Kažkas kilnu, kažkas dvasinga. estetiška. Toks kruopštus atbaigimas tiesiog stebina žiūrovą.

Paroda yra visai parengta. Ją galima parodyti ir kituose miestuose. Dailininkė gyvena Chicagoje ir ten plačiai reiškiasi dailės gyvenime, reiškiasi tarp lietuvių ir amerikiečių dailės pasaulyje.

Linkime mieliai Giedrei toliau puoselėti tą kilnų savo meną. (p.j.)

ĮKURTAS FONDAS LITUANISTINEI MOKYKLAI IŠLAIKYTI

Maironio lituanistinės mokyklos gegužinė įvyko rugsėjo 30 Vandos ir Vytauto Vebeliūnų sodyboje Locust Valley, N.Y. Gegužinės metu Vytautas Vebeliūnas padarė visiems staigmeną — jis paskelbė, kad įkūrė fondą lituanistinei mokyklai išlaikyti. Ta fondą pavadino savo motinos Juzės vardu. Į šį "Juzės fondą" jis jau įnešė 10,000 dol. Pinigai bus laikomi banke ir iš procentų bus išlaikoma lituanistinė mokykla. Jis taip pat tikisi, kad ir kiti prisidės prie šio fondo. Kitos fondo detalės bus paskelbtos vėliau.

Raidė užmuša, dvasia gyvena — tokiu vardu iš spaudos išėjo nauja knyga. Spausdino pranciškonų spaustuvė Brooklynne, išleido Kriščiūnis gyvenime leidykla. Jos autorius — kun. prof. Antanas Rubšys. Knyga sudaryta iš dviejų ilgesnių straipsnių, anksčiau skelbtų spaudoje. Pridėta Vatikano II suvažiavimo konstitucija apie Šv. Raštą. Ši knyga — tai paskatinimas geriau pažinti Šv. Raštą ir jį dažniau skaityti. Kaina 2 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Gaunama leidykloje, pas knygų platintojus ir Darbininko administracijoje.

Government jobs. \$16,559 - \$50,553/year. Now Hiring. Your area. Call 1 - 805 - 687 - 6000. Ext. R-4505.

Prieš 20 metų įsikūręs Lietuvių Fondas, jau sutelkęs per 2 milijonus kapitalo ir kasmet didelėmis sumomis paremia lietuvišką kultūrinę veiklą. Būkime Lietuvių Fondo nariais! Įneškime kuo didesnes sumas, įrašykime savo draugus, gimines, artimuosius!

Dail. Giedrė Žumbakienė kalba savo kūrinių parodoje, kuri buvo surengta rugsėjo 22 - 23 Kultūros Židinyje. Už jos stovi dail. Vytautas Ignas, kuris kalbėjo jos parodos atidaryme. Nuotr. Vytauto Maželio

Advokatas Povilas Žumbakis kalba apie OSI bylas Kultūros Židinyje rugsėjo 22 d. Nuotr. Vytauto Maželio

MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS TRADICINIS RUDENS BALIUS

bus spalio 20, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje.

7 - 8 v. — šampanas, kokteiliai

8 v. — vakarienė ir šokiai.

Šokiam gros AMOR orkestras

Įėjimas suaugusiems — 17.50 dol., studentams 8 dol. Stalus arba vietas prie jungtinių stalų užsisakyti pas:

A. Marijošienė — 516 883-9350

A. Jankauską — 718 849 - 2260

V. Matusaitienę — 201 994-1229

G. Žemaitaitį — 203 847-1779

Visi kviečiami atsilankyti

TĖVŲ KOMITETAS